

**Katalog wydatków kwalifikowalnych
w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej
Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020**

Warszawa, listopada 2017 r.

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Rozdział - Słowniczek pojęć	5
2. Rozdział - Cel, zakres oraz obowiązywanie <i>Katalogu</i>	12
3. Rozdział - Wspólne warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wydatków	14
3.1 Ocena kwalifikowalności wydatku	14
3.2 Wydatki niekwalifikowalne	14
3.3 Zasada faktycznego poniesienia wydatku	14
3.4 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej	21
3.5 Zamówienia udzielane w projektach	25
3.6 Leasing	25
3.7 Projekty generujące dochód po zakończeniu realizacji projektów	26
3.8 Kwalifikowalność podatku VAT i innych podatków, opłat i obciążeń	26
3.9 Zmiany projektów	26
3.10 Duży projekt – zasady identyfikacji	26
3.11 Podmiot dokonujący wydatków kwalifikowalnych	27
3.12 Podmiot na rzecz którego ponoszone są wydatki kwalifikowalne	28
3.13 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach instrumentów finansowych	29
4. Rozdział – Oś priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu – szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR	30
4.1 Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla naboru nr POPC.01.01.00-IP.01-00-001/15	30
4.1.1 Wydatki kwalifikowalne	30
4.1.2 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową	32
4.1.3 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy de minimis	37
4.1.4 Wydatki niekwalifikowalne	37
4.1.5 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej	40
4.2 Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla naborów nr POPC.01.01.00-IP.01-00-002/16	40
4.2.1 Wydatki kwalifikowalne	40
4.2.2 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową	

4.2.3	<i>Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy de minimis.....</i>	48
4.2.4	<i>Wydatki niekwalifikowalne.....</i>	48
4.2.5	<i>Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej.....</i>	51
4.3	<i>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla naborów nr POPC.01.01.00-IP.01-00-004/17.....</i>	51
4.3.1	<i>Wydatki kwalifikowalne.....</i>	51
4.3.2	<i>Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową</i> 54	
4.3.3	<i>Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy de minimis.....</i>	59
4.3.4	<i>Wydatki niekwalifikowalne.....</i>	59
4.3.5	<i>Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej.....</i>	62
	Załącznik nr 1 – Przykładowy wykaz możliwych nieprawidłowości w obszarze zamówień publicznych	63
	Załącznik nr 2 – Zestawienie regulacji w zakresie zasady uczciwej konkurencji, w odniesieniu do konieczności stosowania przez zamawiającego określonej ścieżki postępowania	65

Wykaz skrótów

Użyte w niniejszych *Wytycznych programowych* skróty oznaczają:

- a) EDB – ekwiwalent dotacji brutto,
- b) EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- c) EFS – Europejski Fundusz Społeczny,
- d) EFSI – Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne,
- e) GBER – ang.: general block exemption regulation (generalne wyłączenie blokowe) - rozporządzenie KE nr 651/2014;
- f) IP POPC – Instytucję Pośredniczącą POPC,
- g) IRU – ang. Indefeasible Right of Use, nieodwoływalne prawo używania
- h) IZ POPC – Instytucję Zarządzającą POPC,
- i) KE – Komisję Europejską,
- j) MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa,
- k) POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
- l) Pzp – ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579),
- m) SZOOP – Szczegółowy opis osi priorytetowych POPC,
- n) TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- o) UE – Unię Europejską,

1. Rozdział - Słowniczek pojęć

Użyte w *Katalogu* określenia oznaczają:

- 1) beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 lub w art. 63 rozporządzenia ogólnego; na potrzeby niniejszego *Katalogu* ilekroć jest mowa o beneficjencie, należy przez to również rozumieć wskazanych w umowie o dofinansowanie projektu partnera i podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków chyba, że z treści *Wytycznych* lub *Katalogu* wynika, że w danym kontekście chodzi o beneficjenta jako stronę umowy o dofinansowanie projektu;
- 2) dochód wygenerowany podczas realizacji projektu – zgodnie z art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego dochód¹, który nie został wzięty pod uwagę w czasie zatwierdzania projektu, wygenerowany wyłącznie podczas jego wdrażania, wykazany nie później niż w momencie złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność końcową;
- 3) dochód wygenerowany po zakończeniu projektu² – dochód w rozumieniu art. 61 ust. 1 – rozporządzenia ogólnego, tj. wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi, pomniejszone o wszelkie koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia. Zalicza się do niego także oszczędności kosztów działalności osiągnięte przez operację, chyba że są skompensowane równoważnym zmniejszeniem dotacji na działalność. Powyższa definicja odnosi się do dochodu wygenerowanego w okresie odniesienia obejmującym zarówno realizację tej operacji, jak i okres po jej ukończeniu;
- 4) dofinansowanie – współfinansowanie z budżetu UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa³;
- 5) duży projekt – projekt, który w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego, obejmuje szereg robót, działań lub usług służący wykonaniu niepodzielnej zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, który posiada jasno określone cele i którego całkowite wydatki kwalifikowalne przekraczają kwotę 50 000 000 EUR, a w przypadku operacji przyczyniających się do osiągnięcia celu tematycznego na mocy art. 9 pkt 7 akapit pierwszy (tj. promowanie zrównoważonego

¹ Definicję dochodu, o którym mowa w art. 61 oraz 65 rozporządzenia ogólnego są inne niż definicja dochodu wynikająca z krajowych przepisów o rachunkowości czy przepisów podatkowych.

² Szczegółowe znaczenie pojęć użytych w przedmiotowej definicji znajduje się w dokumencie „Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020”.

³ Pojęcie współfinansowania krajowego z budżetu państwa - w kontekście pojęcia dofinansowania – nie dotyczy wkładu własnego beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych.

transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej), którego całkowite wydatki kwalifikowalne przekraczają kwotę 75 000 000 EUR,

- 6) fundusze EFSI – wspólne określenie dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
- 7) fundusze strukturalne – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny;
- 8) instrument finansowy – instrument, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy wdrożeniowej oraz w części drugiej w tytule IV rozporządzenia ogólnego,
- 9) instytucja pośrednicząca – instytucję, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy wdrożeniowej, tj. podmiot, któremu została powierzona, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, realizacja zadań w POPC. Rolę instytucji pośredniczącej POPC pełni Centrum Projektów Polska Cyfrowa;
- 10) instytucja zarządzająca – instytucję, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego, tj. instytucja, która odpowiada za zarządzanie programem operacyjnym zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Zgodnie z ustawą wdrożeniową, rolę instytucji zarządzającej POPC pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego;
- 11) IRU (ang. Indefeasible Right of Use) – rzeczywiste, długookresowe (najczęściej na około 20 lat, aczkolwiek w praktyce stosowane są również umowy na krótszy okres) nabycie uprawnień do wyłącznego używania infrastruktury telekomunikacyjnej (najczęściej kanalizacji kablowej, kabla lub włókna światłowodowego), pozwalające na działanie przez nabywającego w sferze finansowo-księgowej, jak gdyby był właścicielem infrastruktury;
- 12) Katalog – Katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC;
- 13) megaustawa - ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1537 t.j z późn. zm.);
- 14) mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, o jakich mowa w załączniku I do rozporządzenia KE nr 651/2014;
- 15) nieruchomości – nieruchomości w rozumieniu art. 46 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r.- Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.), części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności;

- 16) odbiorca ostateczny – podmiot należący do grupy docelowej projektów finansowanych z EFRR (np. osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej), który będzie korzystał z efektów/rezultatów powstałych w wyniku realizacji projektu w ramach POPC; w przypadku instrumentów finansowych oznacza osobę prawną lub fizyczną, która otrzymuje wsparcie finansowe z instrumentu finansowego,
- 17) osoba samozatrudniona – osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, która jest beneficjentem projektu i jednocześnie stanowi personel tego projektu,
- 18) partner – podmiot w rozumieniu art. 33 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Zgodnie z *Wytocznymi* jest to podmiot, który ma prawo do ponoszenia wydatków na równi z beneficjentem, chyba że z treści niniejszego *Katalogu* wynika, że chodzi o beneficjenta jako stronę umowy o dofinansowanie;
- 19) personel projektu – osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy, osoby samozatrudnione w rozumieniu pkt 16, osoby współpracujące w rozumieniu art. 13 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) oraz wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817, z późn. zm.),
- 20) pomoc *de minimis* – pomoc zgodną z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) oraz z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8);
- 21) pomoc publiczna – pomoc objętą przepisami art. 107 ust. 1 TFUE. Uznaje się, że do celów niniejszego *Katalogu* przedmiotowe pojęcie obejmuje również pomoc *de minimis*;
- 22) Prawo telekomunikacyjne – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 1907);
- 23) program pomocowy – na gruncie niniejszego *Katalogu*: rozporządzenie wydane przez właściwego ministra na podstawie delegacji ustawowej wpisanej w art. 27 ust. 4 ustawy wdrożeniowej określające, zgodnie z przedmiotową delegacją – szczegółowe warunki i

- przeznaczenie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, będącej przedmiotem jego regulacji;
- 24) projekt – przedsięwzięcie w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego;
 - 25) projekt partnerski – projekt opisany w art. 33 ustawy wdrożeniowej;
 - 26) regionalna pomoc inwestycyjna - pomoc, o której mowa w art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014;
 - 27) rozporządzenie EFRR – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289);
 - 28) rozporządzenie EFS – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470);
 - 29) rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320);
 - 30) rozporządzenie KE nr 651/2014 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L z 26.06.2014 r.), stanowiące podstawę do opracowywania programów pomocowych albo pomocy indywidualnej (w tym pomocy *ad hoc* – poza programem pomocowym) w obszarach wskazanych w tym rozporządzeniu – tzw. poszczególnych wyłączeniach blokowych/grupowych;
 - 31) rozporządzenie KE nr 1407/2013 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.);

- 32) rozporządzenie nr 966/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002;
- 33) szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego – dokument zdefiniowany w art. 2 pkt 25 ustawy wdrożeniowej przygotowany i przyjęty przez IZ POPC oraz zatwierdzony w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego, określający w szczególności zakres działań lub poddziałań w ramach poszczególnych osi priorytetowych POPC;
- 34) środki trwałe – aktywa w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2016 r., poz. 1047, z późn. zm.), rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy;
- 35) umowa o dofinansowanie projektu – decyzję o dofinansowaniu projektu, o której mowa w art. 2 pkt 2 ustawy wdrożeniowej lub umowę o dofinansowanie projektu, o której mowa w art. 2 pkt 26 ustawy wdrożeniowej tzn.:
- a) umowę zawartą między IP POPC a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierającą co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.),
 - b) porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawarte między IP POPC a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania,
- 36) umowa o partnerstwie – umowę lub porozumienie, o których mowa w art. 33 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, określające w szczególności: przedmiot porozumienia albo umowy, prawa i obowiązki stron, zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu, sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu umożliwiającą określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów, sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy;

- 37) ustawa o VAT - ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- 38) ustawa Prawo budowlane - ustawa z dnia 7 lipca 1994 - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332);
- 39) wartości niematerialne i prawne – wartości niematerialne i prawne w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy, są to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how; w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu, wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o rachunkowości⁴;
- 40) wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu)⁵;
- 41) wnioskodawca – wnioskodawca w rozumieniu art. 2 pkt 28 ustawy wdrożeniowej, podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu w ramach POPC;
- 42) współfinansowanie UE – zgodnie z art. 2 pkt 31 ustawy wdrożeniowej, środki pochodzące z budżetu środków europejskich, o którym mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, oraz podlegające refundacji przez Komisję Europejską środki budżetu państwa przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej, wypłacane na rzecz beneficjenta albo wydatkowane przez państwową jednostkę budżetową w ramach projektu – w przypadku krajowego lub regionalnego programu operacyjnego oraz środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pochodzące z budżetu programu EWT, wypłacane na rzecz beneficjenta w ramach projektu – w przypadku programu EWT,

⁴ Z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wynika także, iż w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu, wartości niematerialne i prawne zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 4 tego przepisu. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

⁵ Stopa dofinansowania dla projektu rozumiana jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

- 43) wydatek kwalifikowalny – wydatek lub koszt poniesiony w związku z realizacją projektu w ramach POPC, które spełniają kryteria refundacji, rozliczenia (w przypadku systemu zaliczkowego) - zgodnie z umową o dofinansowanie;
- 44) wydatek niekwalifikowalny – każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie jest wydatkiem kwalifikowalnym;
- 45) wykonawca – osobę fizyczną⁶, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która oferuje realizację robót budowlanych, określone produkty lub usługi na rynku lub zawarła umowę w sprawie realizacji zamówienia publicznego będącego efektem działań podjętych przez zamawiającego w projekcie realizowanym w ramach POPC;
- 46) Wytyczne– Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- 47) Wytyczne ws. pomocy regionalnej – Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. Urz. C 209 z 27.07.2013 r.);
- 48) zamówienie – umowę odpłatną, zawartą zgodnie z warunkami wynikającymi z Pzp, albo z umowy o dofinansowanie projektu pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w projekcie realizowanym w ramach POPC;
- 49) zatwierdzony wniosek o dofinansowanie – wniosek spełniający kryteria wyboru projektów, przyjęty do realizacji, umieszczony na liście ocenionych projektów zatwierdzonej przez IP POPC, a w przypadku przeprowadzenia procesu negocjacji w odniesieniu do danego projektu – zatwierdzona wersja wniosku po negocjacjach. W przypadku zmian w projekcie dokonanych w trakcie jego realizacji, zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie jest wersja wniosku zmieniona i zatwierdzona na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.

⁶ Nie dotyczy osób będących personelem projektów w rozumieniu pkt 19

2. Rozdział - Cel, zakres oraz obowiązywanie *Katalogu*

- 1) Niniejszy *Katalog* dotyczy kwalifikowalności wydatków dla projektów współfinansowanych w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020. Rozdział 4 niniejszego dokumentu zawiera listę wydatków kwalifikowalnych oraz niekwalifikowalnych dla poszczególnych naborów organizowanych w ramach działania 1.1 POPC.
- 2) *Katalog* jest zgodny z postanowieniami *Wytycznych* oraz stanowi ich uszczegółowienie i uzupełnienie w zakresie, w jakim IZ POPC jest uprawniona do określania szczegółowych warunków kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020. Oznacza to, że wyżej wymienione ***Wytyczne i Katalog są komplementarne i należy je stosować łącznie.***
- 3) Zakres niniejszego *Katalogu* został określony m.in. poprzez odwołanie się do odpowiednich zapisów w *Wytycznych*, stanowiących delegację dla IZ POPC do uregulowania bądź doprecyzowania poszczególnych obszarów tematycznych w dokumentach programowych.
- 4) W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w *Wytycznych* i *niniejszym Katalogu* i warunki wynikające z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej, przyjętych na poziomie unijnym lub krajowym. Dla celów *Katalogu* uznaje się, że pomoc publiczna obejmuje także pomoc *de minimis*, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L nr 352 z 24.12.2013 r., str. 1-8) oraz w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L nr 114 z 26.04.2012 r., str. 8-13).
- 5) Kategorie beneficjentów, którzy mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach I osi priorytetowej POPC określa SZOOP.
- 6) Każdy podmiot może zwrócić się na piśmie z prośbą o dokonanie indywidualnej interpretacji postanowień *Katalogu* w zakresie kwalifikowania wydatków obowiązujących w ramach POPC dla konkretnego stanu faktycznego. W pierwszej kolejności pytania należy kierować do IP POPC. W przypadku wątpliwości dotyczącej rozstrzygnięcia danej kwestii, przed udzieleniem odpowiedzi, IP POPC powinna zwrócić się do IZ POPC.

- 7) Każdy podmiot może zwrócić się bezpośrednio do IZ POPC jedynie w sytuacji, gdy nie zgadza się z interpretacją wydaną przez IP POPC, a IP POPC odmówiła skierowania pytania do IZ POPC. W takiej sytuacji IZ POPC, do której wpłynęło zapytanie o interpretację, informuje o tym fakcie IP POPC, a następnie przekazuje jej – do wiadomości, udzieloną odpowiedź.

3. Rozdział - Wspólne warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wydatków

Zasady i warunki określone w niniejszym rozdziale stanowią uzupełnienie lub uszczegółowienie zasad i warunków określonych w *Wytycznych*.

3.1 Ocena kwalifikowalności wydatku.

- 1) Do oceny kwalifikowalności wydatków zastosowanie mają zasady określone w *Wytycznych* w podrozdziale 6.2 oraz w niniejszym *Katalogu*.
- 2) Ponoszone wydatki mogą stanowić wydatek kwalifikowalny w ramach I osi priorytetowej POPC, o ile mieszczą się w wykazach wydatków kwalifikowalnych zamieszczonych w rozdziale 4 niniejszego *Katalogu*.
- 3) W przypadku projektów objętych pomocą publiczną udzielaną na podstawie programu pomocowego, warunkiem kwalifikowalności wydatku jest również jego zgodność z programem pomocowym.

3.2 Wydatki niekwalifikowalne

- 1) Do współfinansowania nie kwalifikują się wszelkie wydatki niezgodne z *Wytycznymi* oraz wydatki wyłączone z kwalifikowalności poprzez odpowiednie zapisy *Wytycznych*.
- 2) Do współfinansowania nie kwalifikują się również wszelkie wydatki niezgodne z niniejszym *Katalogiem* oraz wydatki wyłączone z kwalifikowalności poprzez odpowiednie zapisy niniejszego *Katalogu*, Regulaminu konkursu lub umowy o dofinansowanie projektu. Listy wydatków wyłączonych przez IZ POPC z kwalifikowalności w ramach poszczególnych naborów w ramach działania 1.1 POPC znajdują się w rozdziale 4 niniejszego *Katalogu*.

3.3 Zasada faktycznego poniesienia wydatku

- 1) Zasady faktycznego poniesienia wydatku zostały określone w *Wytycznych* w podrozdziale 6.4 oraz w niniejszym *Katalogu*.
- 2) W przypadku, gdy przewiduje to system realizacji danego działania, określony w szczególności w umowie o dofinansowanie projektu, do wydatków kwalifikowalnych projektu zalicza się wydatki ponoszone przez podmioty inne niż beneficjent lub partner wskazany jako podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków.

- 3) Wydatki kwalifikowalne muszą być oparte na prawnie wiążących umowach, porozumieniach lub innych dokumentach, zatem niezbędne jest posiadanie przez beneficjenta należytej dokumentacji będącej podstawą poniesienia wydatku. Minimalny zakres takiej dokumentacji określa pkt 4.
- 4) Wydatek faktycznie poniesiony przedkładany do rozliczenia powinien być poparty w szczególności:
 - a) fakturą/rachunkiem z oznaczeniem zapłaty lub dokumentem księgowym o równoważnej wartości dowodowej,
 - b) z zastrzeżeniem wyjątków wskazanych w rozdziale 6.4 pkt 2 *Wytycznych*, potwierdzeniem płatności na rzecz wykonawcy w postaci wyciągu z rachunku bankowego lub tzw. historii rachunku lub potwierdzeniem dokonania (zrealizowania) przelewu lub dokumentami potwierdzającymi dokonanie płatności gotówką, o których mowa w pkt 6. Dowodem potwierdzającym poniesienie wydatku jest również wydrukowany wyciąg bankowy lub historia rachunku wygenerowana elektronicznie na podstawie art. 7 ustawy Prawo bankowe (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1876 z późn. zm.), która nie wymaga podpisu ani stempla. Warunkiem rozliczenia wydatku jest opłacenie faktury lub innego dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej w całości, tj. zarówno w części kwalifikowalnej jak i niekwalifikowalnej,
 - c) umową, porozumieniem lub innym dokumentem potwierdzającym wzajemne zobowiązanie stron związane z realizacją dostaw, usług lub robót budowlanych,
 - d) kopiami protokołów odbioru dokumentujących wykonanie robót, dostaw, usług lub innych dokumentów potwierdzających spełnienie świadczenia pomiędzy stronami (w przypadku, gdy obowiązek protokolarnego odbioru nie wynika z umowy z wykonawcą oraz świadczenie dotyczy drobnych zakupów możliwe jest potwierdzenie jego spełnienia pomiędzy stronami poprzez właściwą adnotację zamawiającego na fakturze potwierdzającą odbiór towaru),
 - e) w przypadku środków trwałych i robót budowlanych, poza wskazanymi w lit. a) - d):
 - i) dokumentem przyjęcia środka trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych (OT), (jeśli dotyczy),
 - ii) w przypadku zakupu nowego środka trwałego należy udokumentować fakt, że środek ten jest fabrycznie nowy. Warunek ten jest spełniony, gdy zastosowane zostanie jedno z poniższych rozwiązań:
 - umowa podpisana z dostawcą tego środka trwałego zawiera zapis jednoznacznie wskazujący, że nabywany środek trwały jest fabrycznie nowy,
 - do dokumentacji dołączono oświadczenie beneficjenta potwierdzające, że nabyty środek trwały jest fabrycznie nowy,
 - iii) w przypadku zakupu używanych środków trwałych:

- oświadczeniem podmiotu zbywającego, że w okresie 7 lat (w przypadku nieruchomości 10 lat) poprzedzających datę nabycia środka trwałego nie był on finansowany ze środków unijnych ani z krajowych środków pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*,
 - oświadczeniem beneficjenta, że cena używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej i jest niższa niż cena podobnego, nowego środka trwałego,
 - deklaracją sprzedającego określającą pochodzenie danego używanego środka trwałego,
- f) w przypadku analiz, ekspertyz, badań, opracowań itp., poza dokumentami wskazanymi w lit. a) - d) beneficjent musi być w posiadaniu dokumentu będącego wynikiem zleconej usługi, jednakże decyzja o konieczności załączenia opracowania do wniosku o płatność podejmowana jest przez IP POPC w indywidualnych przypadkach. W sytuacji gdy zajdzie konieczność załączenia dokumentów beneficjent zostanie o tym poinformowany,
- g) w przypadku zakupu materiałów informacyjno-promocyjnych, promocyjnych, poza dokumentami wskazanymi w lit. a) - d):
- i) kopiami, zdjęciami lub inaczej utrwalonymi odpowiednimi dla danego typu materiału informacyjnego sposobami wykazania zakupu materiałów,
 - ii) umową przeniesienia autorskich praw majątkowych i praw wykonywania praw zależnych do projektów materiałów informacyjno-promocyjnych na polach eksploatacji w zakresie niezbędnym do korzystania z tych materiałów (jeśli dotyczy),
- h) w przypadku szkoleń/warsztatów/seminariów/konferencji, poza dokumentami wskazanymi w lit. a) - d):
- i) programem szkolenia/warsztatu/seminarium/konferencji,
 - ii) listami obecności podpisanymi przez uczestników szkolenia/warsztatów/seminariów/konferencji (w sytuacji, gdy beneficjent jest organizatorem),
 - iii) kopiami w wersji papierowej lub wydrukiem zeskanowanego obrazu elektronicznego oryginalnych certyfikatów uczestnictwa przeznaczonych dla uczestników (w sytuacji, gdy takie certyfikaty były wydawane),
- i) w przypadku wydatków na wynagrodzenia pracowników wykonujących czynności bezpośrednio związane z realizacją danego projektu oraz wynagrodzeń ujętych w kosztach pośrednich:
- i) wszystkimi umowami o pracę oraz decyzjami o przyznanie dodatków, premii lub innych form wynagradzania pracownika zatrudnionego w danej instytucji obowiązującymi w okresie zaangażowania pracownika w związku z realizacją projektu i innymi

dokumentami na podstawie których następuje wypłata wynagrodzenia w ramach projektu,

- ii) regulaminem pracy i/lub regulaminem wynagradzania w instytucji,
- iii) kartami czasu pracy i/lub listami obecności jeżeli pracownik jest rozliczany w systemie godzinowym,
- iv) dowodami zapłaty (bankowymi lub kasowymi) potwierdzającymi zapłatę wynagrodzenia wraz z potrąceniami oraz pochodnych od wynagrodzenia, w tym m.in. kwoty netto, składki PZU, składki i spłaty pożyczek mieszkaniowych, składki na ubezpieczenia społeczne, składki na ubezpieczenia zdrowotne, składki na Fundusz Pracy, podatek dochodowy od osób fizycznych,
- v) listami płac,
- vi) zakresem obowiązków lub opisem stanowisk pracy, z których bezpośrednio wynika zakres czynności realizowanych przez pracownika,
- vii) dokumentacją potwierdzającą procentowe zaangażowanie pracownika w projekt w odniesieniu do jego zakresu obowiązków (jeśli nie wynika to z dokumentów wskazanych w tiret vi),
- viii) oświadczeniem pracownika, że łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i FS oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 276 godzin miesięcznie,
- j) w przypadku wydatków na zakup nieruchomości/gruntu, poza dokumentami wskazanymi w lit. a) - d):
 - i) dokumentem księgowym, który określa wartość nieruchomości (np. akt notarialny) wraz z operatem szacunkowym, ważnym w okresie 12 miesięcy poprzedzających moment poniesienia wydatku, określającym wartość rynkową nieruchomości sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2147, z późn. zm.). W przypadku, gdy dokument księgowy opiewa na wyższą wartość niż ww. operat szacunkowy, należy zadeklarować jako wydatek kwalifikowalny kwotę do wysokości określonej w tym operacie szacunkowym. W sytuacji, gdy dokument księgowy opiewa na niższą kwotę niż operat szacunkowy należy zadeklarować jako kwalifikowalną kwotę do wysokości określonej w dokumencie księgowym.
- k) w przypadku wydatków dotyczących podróży służbowych i zakwaterowania pracowników:

- i) wnioskiem/poleceniem wyjazdu służbowego wraz z rozliczeniem delegacji,
 - ii) dowodami zapłaty kwot związanych z delegacją (kwot faktur VAT/rachunków/diet/ryczałtów), a jeśli były wypłacane zaliczki także dowodami wypłaty zaliczek,
 - iii) biletami lotniczymi wystawionymi w formie papierowej lub elektronicznej, wraz z fakturami VAT i dowodami zapłaty,
 - iv) biletami kolejowymi, autobusowymi, promowymi i innymi,
 - v) fakturami VAT za bilety kolejowe, autobusowe, promowe i inne (jeśli takie wystawiono),
 - vi) fakturami VAT/rachunkami za nocleg,
 - vii) agendą spotkania/seminarium/konferencji,
 - viii) sprawozdaniem z wyjazdu służbowego, o ile brak jest innych dokumentów potwierdzających udział i związek delegacji z projektem,
 - ix) w przypadku rozliczania diet za podróże służbowe należy przedstawić informację o zapewnionych/niezapewnionych posiłkach i przejazdach,
 - x) w przypadku rozliczania ubezpieczenia na czas podróży zagranicznej należy przedstawić polisę ubezpieczeniową wraz z dowodem zapłaty za nią. Ubezpieczenie powinno dotyczyć tylko takich sytuacji, w związku z którymi poniesienie wydatku było zasadne, konieczne i nie zostało wykluczone na podstawie obowiązujących przepisów krajowych i wewnętrznych,
 - xi) w przypadku rozliczania paliwa do samochodu służbowego/prywatnego – fakturą VAT wystawioną za zakup paliwa, kartą drogową samochodu służbowego oraz kalkulacją kosztów paliwa zużytego na cel delegacji w ramach projektu,
 - xii) w przypadku rozliczenia kosztu winiety i parkingów należy przedstawić faktury VAT wystawione za winiety i parking, a gdy nie było takich faktur – wydruki poświadczające opłacenie winiety i parkingu,
 - xiii) w przypadku przekroczenia limitu hotelowego – zgodą kierownika jednostki na przekroczenie limitu hotelowego wraz z uzasadnieniem.
- 5) Przez dokument o równoważnej wartości dowodowej należy rozumieć każdy dokument przedstawiony przez beneficjenta w celu potwierdzenia, że zapis księgowy podaje prawdziwy i rzetelny obraz transakcji faktycznie wykonanych, zgodnie z ustawą o rachunkowości.
- 6) Przez dokument potwierdzający dokonanie płatności gotówkowej należy rozumieć:

- a) fakturę lub dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej z oznaczeniem, iż zapłacono gotówką lub
 - b) dokument „Kasa przyjmie” (KP) lub „Kasa wypłaci” (KW) – zawierający odniesienie do faktury lub dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej, którego KP/KW dotyczy oraz wskazujący datę dokonania płatności wraz z raportem kasowym zawierającym odniesienie do faktury lub dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej, którego KP/KW dotyczy oraz wskazującym datę dokonania płatności. Jeżeli nie jest możliwe, aby KP/KW zawierały odniesienie do faktury lub dokumentu księgowego o równoważnej wartości dowodowej, w opisie faktury konieczne jest zamieszczenie informacji o numerach KP/KW.
- 7) Przez dokument potwierdzający poniesienie kosztu związanego z wkładem niepieniężnym (z wyłączeniem wkładu niepieniężnego w formie nieodpłatnej pracy wolontariuszy) lub amortyzacją należy rozumieć dokumenty księgowe lub wyciągi z ksiąg rachunkowych odzwierciedlające wysokość poniesionych kosztów i potwierdzone przez upoważnione osoby.
- 8) Przez dokumenty potwierdzające poniesienie kosztu związanego z wkładem niepieniężnym w postaci nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości, należy rozumieć:
- a) dokumenty, o których mowa w pkt 7 oraz
 - b) operat szacunkowy sporządzony przez uprawnionego rzeczoznawcę, potwierdzający, iż zadeklarowana wysokość wkładu niepieniężnego nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz
 - c) odpowiednio – akt notarialny (w przypadku własności nieruchomości) lub dokument potwierdzający dysponowanie prawem użytkowania wieczystego (w przypadku wniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości).
- 9) W przypadku wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości podstawowym dokumentem, który określa wartość nieruchomości jest dokument księgowy. Operat szacunkowy jest dokumentem pomocniczym, określającym wartość rynkową nieruchomości. W przypadku, gdy dokument księgowy opiewa na wyższą wartość niż operat szacunkowy należy zadeklarować jako wkład niepieniężny kwotę do wysokości określonej w operacie szacunkowym. W sytuacji, gdy dokument księgowy opiewa na niższą kwotę niż operat szacunkowy należy zadeklarować jako kwalifikowalną kwotę do wysokości określonej w dokumencie księgowym.
- 10) Przez dokument potwierdzający wysokość wkładu niepieniężnego w postaci nieodpłatnej pracy wolontariuszy, należy rozumieć porozumienie pomiędzy wolontariuszem a korzystającym (określające zakres, sposób i czas wykonywania świadczeń wolontariuszy) oraz karty prac wykonywanych przez poszczególnych wolontariuszy, potwierdzone przez

pracodawcę (korzystającego z usług wolontariusza). Karta pracy wolontariusza powinna zawierać co najmniej następujące informacje:

- a) imię i nazwisko wolontariusza,
- b) datę świadczenia pracy,
- c) wymiar godzinowy,
- d) zakres realizowanych zadań oraz uzasadnienie ich związku z projektem,
- e) uzasadnienie obliczenia szacunkowej wartości zadań uwzględniającej powszechnie stosowane stawki rynkowe dla analogicznych zadań wykonywanych komercyjnie,
- f) podpis wolontariusza i pracodawcy.

11) Dokumenty potwierdzające poniesione wydatki powinny być opisane w taki sposób, aby widoczny był związek danego wydatku z realizowanym projektem oraz powinny odnosić się do konkretnego zadania/podzadania wynikającego z wniosku o dofinansowanie. Oryginał dowodu księgowego powinien być również podpisany przez osobę akceptującą dokument oraz zawierać dekretację (lub trwałe dołączenie wydruku dekretu do dokumentu), numer księgowy. Na oryginale dokumentu należy zawrzeć, numer umowy o dofinansowanie, informację o współfinansowaniu z EFRR oraz kwotę wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu. W przypadku dokumentowania wydatków za pomocą faktury elektronicznej należy przedstawić wydruk (wizualizację) dokumentu księgowego, co jest równoważne kopii tradycyjnego dokumentu księgowego. Beneficjent dokonuje ww. opisu na wydruku (wizualizacji) faktury elektronicznej. Dodatkowo na oryginale dokumentu lub w formie załącznika należy przedstawić opis potwierdzający związek danego wydatku z realizowanym projektem, odniesienie do daty zawarcia i numeru umowy z wykonawcą oraz odniesienie do konkretnej pozycji wynikającej z harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu (w tym nr zadania i nazwa kategorii), w której wydatek jest ujęty. W przypadku opisu w formie załącznika należy na oryginale dokumentu księgowego umieścić informację, że dokument posiada załącznik - opis merytoryczny.

12) W ramach projektu należy prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową kosztów, wydatków i przychodów, polegającą w szczególności na prowadzeniu odrębnego systemu księgowego⁷ lub stosowaniu w ramach istniejącego systemu księgowego odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji oraz poszczególnych operacji bankowych związanych z projektem oraz zapewnić, że operacje gospodarcze są ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

13) Dokumenty związane z realizacją projektu powinny być przechowywane przez okres wskazany w umowie o dofinansowanie.

⁷ Pod pojęciem odrębnego systemu księgowego nie należy rozumieć konieczności stosowania osobnego systemu informatycznego, czy też konieczność prowadzenia oddzielnych ksiąg rachunkowych, a jako możliwość stworzenia dodatkowych kont syntetycznych, analitycznych czy pozabilansowych w prowadzonej już ewidencji lub prowadzenie wyodrębnionej ewidencji w inny elektroniczny sposób.

- 14) W sytuacji poniesienia wydatku w walucie innej niż PLN, ujemne różnice kursowe nie są kwalifikowalne. Dodatkowo różnice kursowe nie są traktowane jako przychód w projekcie, jednakże za kwalifikowalny może zostać uznany wydatek w wysokości nie większej niż faktycznie poniesiony i odzwierciedlony w księgach rachunkowych beneficjenta, zgodnie z przepisami krajowymi w zakresie rachunkowości oraz podatku o VAT
- 15) W przypadku, gdy rozporządzenie dotyczące danego programu pomocowego określa inny sposób przeliczenia wydatków w walucie innej niż PLN od tego wskazanego w pkt 14, stosuje się zapisy tego rozporządzenia .
- 16) W przypadku rozliczania, jako kwalifikowalne wydatków finansowanych z zaliczek wypłacanych pracownikom beneficjenta w celu odbycia delegacji zagranicznej, za kwalifikowalną może być uznana kwota faktycznie wykorzystanej zaliczki, po kursie zgodnym z zasadami rachunkowości stosowanymi u beneficjenta.

3.4 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej

- 1) Ramy czasowe kwalifikowalności dla projektów objętych pomocą publiczną:
 - a) W przypadku projektów objętych programem pomocowym⁸ – obowiązują ramy czasowe określone w tym akcie.
 - b) W przypadku projektów, na które została przyznana pomoc indywidualna – obowiązują ramy czasowe określone w akcie przyznającym tę pomoc albo programie pomocowym, na podstawie którego pomoc ta ma być przyznana.
- 2) Ze środków POPC mogą być udzielane, na podstawie programu pomocowego lub jako pomoc indywidualna następujące rodzaje pomocy:
 - a) Regionalna pomoc inwestycyjna (unijna podstawa prawna: art. 14 rozporządzenia KE nr 651/ 2014),
 - b) Pomoc na infrastrukturę szerokopasmową (unijna podstawa prawna: art. 52 rozporządzenia KE nr 651/ 2014),
 - c) Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (unijna podstawa prawna: art. 53 rozporządzenia KE nr 651/ 2014),
 - d) Pomoc szkoleniowa (podstawa prawna: art. 31 rozporządzenia KE nr 651/ 2014),
 - e) Pomoc de minimis – podstawa prawna: przepisy rozporządzenia KE nr 1407/2013 ws. pomocy de minimis.

⁸ Program pomocowy opracowany na podstawie rozporządzenia KE nr 651/2014 i spełniający wskazane w nim warunki – nie podlega obowiązkowi notyfikacji KE.

- 3) Każdy z ww. rodzajów pomocy charakteryzuje się pewnymi szczegółowymi dla siebie warunkami. Niemniej, dla większości ww. rodzajów pomocy wskazanych w pkt 2 a)-e), istnieją pewne warunki wspólne, tj.:
- a) obowiązek spełnienia przez planowaną pomoc tzw. efektu zachęty,
 - b) obowiązek przestrzegania zasad kumulacji pomocy,
 - c) obowiązek deklaracji przez podmiot ubiegający się o pomoc odpowiadający obowiązkowi weryfikacji przez podmiot udzielający pomocy: statusu przedsiębiorstwa (wnioskodawcy),
 - d) obowiązek dyskontowania.

Warunki te zostały szczegółowo omówione w punktach poniżej.

- 4) Obowiązek spełnienia przez planowaną pomoc tzw. efektu zachęty⁹ – jest to podstawowy warunek przesądzający o kwalifikowalności projektu w zakresie większości z ww. rodzajów pomocy. Spełnienie przez pomoc „efektu zachęty” równoznaczne jest z uzasadnionym przekonaniem podmiotu, który ma udzielić pomocy, iż realizacja danego działania/ projektu nie zostałaby podjęta w tych samych ramach czasowych, czy w tym samym (pełnym) zakresie, albo nie zostałaby w ogóle zrealizowana, bez pomocy ze strony państwa (bez udzielenia na dany projekt pomocy publicznej). W przypadku pomocy de minimis oraz pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego nie ma obowiązku spełnienia efektu zachęty.
- 5) W przypadku rodzajów pomocy wskazanych w pkt 2), dla których podstawą prawną są przepisy rozporządzenia KE nr 651/2014 (z wyłączeniem pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego) spełnienie przez planowaną pomoc efektu zachęty weryfikowane jest poprzez fakt, iż wnioskodawca powstrzymał się z rozpoczęciem prac nad projektem do czasu złożenia wniosku o przyznanie pomocy (dofinansowanie). Warunek ten dotyczy wszystkich podmiotów – zarówno MŚP, jak i dużych przedsiębiorstw¹⁰.
- 6) W stosunku do dużych przedsiębiorstw, którym ma być udzielona pomoc ad hoc na podstawie przepisów rozporządzenia KE nr 651/2014 (pomoc poza krajowym programem pomocowym, bezpośrednio na podstawie ww. przepisów unijnych) istnieje dodatkowy warunek: przed udzieleniem pomocy istnieje obowiązek zweryfikowania, że dokumentacja dostarczona przez wnioskodawcę dowodzi, iż planowana pomoc przyniesie co najmniej jeden z efektów wskazanych w art. 6 ust. 3 Rozporządzenia KE nr 651/2014.

⁹ W przypadku udzielania pomocy na sieci szerokopasmowe, w przypadku gdy na operatorze ciąży pewne zobowiązania do objęcia zasięgiem sieci pewnego obszaru docelowego, taki operator nie może kwalifikować się do pomocy państwa, ponieważ najprawdopodobniej nie będzie ona spełniać efektu zachęty. Może tak być na przykład w przypadku operatorów sieci ruchomej typu LTE (ang. long-term evolution) lub LTEAdvanced, którzy w swoich warunkach licencji mają wyznaczone cele związane z zasięgiem na obszarze docelowym. Podobnie, jeżeli operator wyznaczony zgodnie z obowiązkiem w zakresie usługi publicznej otrzymuje rekompensatę z tytułu usługi publicznej, nie można udzielić żadnej dodatkowej pomocy państwa na finansowanie tej samej sieci.

¹⁰ Z zastrzeżeniem szczególnych zasad w tym zakresie wskazanych w art. 6 ust. 5 dotyczących rodzajów pomocy wskazanych w tym przepisie, w tym pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

- 7) Przez rozpoczęcie prac w rozumieniu przepisów rozporządzenia KE nr 651/ 2014 należy rozumieć: podjęcie prac budowlanych lub prawnie wiążącego zobowiązania do zamówienia urządzeń (ruchomych środków trwałych) lub innego zobowiązania które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, w zależności od tego, co nastąpi najpierw. Należy jednocześnie wskazać, iż zakupu nieruchomości gruntowej, ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie stosownych zezwoleń, czy przeprowadzenie studiów wykonalności, co do zasady, nie uważa się za rozpoczęcie prac.
- 8) Uwzględniając powyższą definicję, prace uważa się za rozpoczęte, jeśli zobowiązania (zobowiązanie) podjęte przez wnioskodawcę przed złożeniem wniosku o udzielenie pomocy powodują, z biznesowego punktu widzenia, trudności z wycofaniem się z realizacji projektu, w szczególności, gdy wycofanie się z projektu równoznaczne byłoby ze stratami finansowymi.
- 9) W zakresie samych prac budowlanych – należy odwoływać się do regulacji prawnych zawartych w ustawie - Prawo budowlane. W szczególności, zgodnie z art. 3 pkt 6 i 7 ww. ustawy, przez roboty budowlane rozumie się: budowę (wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego), a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego. Natomiast w myśl art. 41 tej ustawy: rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, tj.:
 - a) wytyczenia geodezyjnego obiektów w terenie,
 - b) wykonania niwelacji terenu,
 - c) zagospodarowania terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów,
 - d) wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy.
- 10) Za rozpoczęcie prac budowlanych uważa się zatem:
 - a) faktyczne rozpoczęcie tych prac, co w praktyce jest odzwierciedlone w dzienniku budowy jako pierwszy wpis do tego dokumentu (dotyczący rozpoczęcia prac przygotowawczych lub budowlanych), jak również:
 - b) podpisanie umowy z wykonawcą (podjęcie prawnie wiążącego zobowiązania, nawet jeżeli prace faktycznie nie rozpoczęły się).
- 11) W zakresie zamówienia (urządzeń) ruchomych środków trwałych - „pierwsze wiążące zobowiązanie” do zamówienia urządzeń/ruchomych środków trwałych należy oceniać z punktu widzenia charakteru i treści warunków umowy, a nie z punktu widzenia jej formalnej klasyfikacji.
- 12) Obowiązek przestrzegania zasad kumulacji pomocy – różne rodzaje pomocy publicznej (a także różne rodzaje pomocy publicznej z pomocą de minimis) można kumulować ze sobą

w stosunku do tych samych wydatków kwalifikowalnych do poziomu najwyższej dopuszczalnej intensywności przewidzianej dla danego rodzaju pomocy publicznej.

- 13) Obowiązek deklaracji przez podmiot ubiegający się o pomoc odpowiadający obowiązkowi weryfikacji przez podmiot udzielający pomocy: statusu przedsiębiorstwa (wnioskodawcy) – w przypadku rodzajów pomocy publicznej regulowanych rozporządzeniem KE nr 651/2014 – zastosowanie mają regulacje Załącznika I do tego Rozporządzenia. W przypadku pomocy de minimis – zastosowanie znajduje regulacja art. 2 ust. 2 Rozporządzenia KE nr 1407/2013, z uwzględnieniem Zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r., które dotyczy definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (Dz. Urz. L 124 z 20.5.2003, str. 36).
- 14) Ocena statusu przedsiębiorstwa jest jednym z kluczowych aspektów decyzji instytucji przyznającej pomoc co do warunków udzielanej pomocy (m.in. w zakresie dopuszczalnej wysokości/intensywności pomocy, jak również dopuszczalności możliwości udzielania danego rodzaju pomocy w ogóle).
- 15) Obowiązek dyskontowania – zgodnie z art. § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach¹¹: w przypadku pomocy rozłożonej w czasie, na przykład dotacji przekazywanej w transzach, przy obliczaniu EDB uwzględnia się zdyskontowaną kwotę tej pomocy. Wymóg dyskontowania, zgodnie ze stanowiskiem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów¹², odnosi się jednak wyłącznie do pomocy, w przypadku której od samego początku, z założenia, wypłata będzie następowała w częściach, w określonych momentach lub będzie ona wypłacona w całości po upływie określonego czasu, a terminy wypłat nie będą zależne od przedsiębiorcy. Jest to tzw. pomoc z założenia rozłożona w czasie. W takim przypadku w celu obliczenia EDB należy zastosować wyłącznie stopę dyskontową obowiązującą w dniu udzielenia pomocy, tj. podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Zmiana stopy dyskontowej w trakcie realizacji projektu nie powoduje zmiany EDB. Zasada ta obowiązuje również w przypadku, gdy w wyniku zmiany harmonogramu realizacji płatności pojawia się konieczność przeliczenia EDB. Zatem w przypadku ponownego ustalania wartości pomocy (według zaktualizowanego harmonogramu wypłat) zastosowana powinna być stopa dyskontowa obowiązująca w dniu udzielenia pomocy.
- 16) W sytuacji natomiast, gdy harmonogram przekazywania kolejnych transz dotacji przewidziany w umowie o dofinansowanie nie jest sztywny i nie podlega bezwzględnej

¹¹ Dz. U. Nr 194 poz. 1983 z późn. zm.

¹² Pismo Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 25 lipca 2011 r., znak: DDO-52-93(3)/11/MGr.

realizacji¹³ dyskontowanie pomocy nie jest konieczne. Oznacza to, iż EDB tak udzielanej pomocy równa jest wartości nominalnej pomocy, czyli całkowitej kwocie dofinansowania projektu.

3.5 Zamówienia udzielane w projektach

- 1) Warunki i zasady udzielania zamówień w projektach realizowanych w ramach I osi priorytetowej POPC określają zapisy podrozdziału 6.5 *Wytycznych*.
- 2) W przypadku, gdy beneficjent nie jest zobligowany do stosowania przepisów Pzp ani zasady konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 *Wytycznych*, udzielenie zamówienia o wartości przekraczającej 50 tys. PLN netto może nastąpić po przeprowadzeniu procedury rozeznania rynku określonej w sekcji 6.5.1 *Wytycznych*.
- 3) Przykładowy wykaz często spotykanych nieprawidłowości w zakresie zamówień został opisany w załączniku nr 1 do niniejszego *Katalogu*.
- 4) Załącznik nr 2 zawiera zestawienie regulacji w zakresie zasady konkurencyjności w odniesieniu do konieczności stosowania przez zamawiającego określonej ścieżki postępowania.

3.6 Leasing

- 1) Leasing jest wydatkiem kwalifikowanym na zasadach określonych w *Wytycznych* oraz w rozdziale 4 niniejszego *Katalogu*.
- 2) Za niekwalifikowalne uznaje się wydatki związane z umową leasingu poniesione na:
 - a) podatek związany z umową leasingu (nie dotyczy projektów, w których VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym),
 - b) marżę finansującego,
 - c) odsetki od refinansowania kosztów,
 - d) pokrycie kosztów pośrednich,
 - e) opłaty ubezpieczeniowe.

¹³ Może on bowiem ulec zmianie w wyniku decyzji samego beneficjenta lub innych niezależnych od niego okoliczności wpływających na tempo realizacji inwestycji. Płatności są w takim przypadku realizowane na podstawie wniosków o płatność, które mogą być przedkładane wcześniej i mogą dotyczyć wyższych kwot niż wynikałoby to z harmonogramu.

3.7 Projekty generujące dochód po zakończeniu realizacji projektów

- 1) Szczegółowe zasady odnoszące się do projektów generujących dochód w trakcie i po zakończeniu realizacji projektu znajdują się w rozdziałach 6.9 i 7.7 *Wytycznych*
- 2) Potencjalne dochody w projektach realizowanych w ramach POPC są określane w dokumentacji wniosku o dofinansowanie poprzez obliczanie bieżącej wartości dochodu z projektu, z uwzględnieniem właściwego okresu odniesienia, spodziewanej rentowności, biorąc pod uwagę zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” oraz, w stosownych przypadkach, zasady sprawiedliwości w powiązaniu ze względnym stanem zamożności danego państwa członkowskiego.

3.8 Kwalifikowalność podatku VAT i innych podatków, opłat i obciążeń

- 1) Kwoty podatku VAT oraz innych podatków, opłat i obciążeń są kwalifikowalne w ramach projektu na warunkach określonych w podrozdziale 6.13 *Wytycznych*.
- 2) IZ POPC nie dopuszcza możliwości kwalifikowania podatku VAT w stosunku do wydatków, dla których beneficjent odlicza ten podatek częściowo wg proporcji ustalonej zgodnie z art. 90 ust. 2 ustawy o VAT.

3.9 Zmiany projektów

- 1) Zmiany dotyczące realizacji projektu wymagają zgłoszenia do IP POPC przed ich wprowadzeniem.
- 2) Szczegółowe warunki dotyczące zakresu zmian wymagających zmiany umowy o dofinansowanie projektu są określone w umowie o dofinansowanie projektu.

3.10 Duży projekt – zasady identyfikacji

- 1) W ramach POPC nie przewiduje się realizacji dużych projektów.
- 2) Weryfikacja danego projektu pod kątem zaliczania się do grupy projektów dużych (określana mianem identyfikacji dużego projektu), czyli takich których całkowite wydatki kwalifikowalne przekraczają kwotę 50 mln EUR, dotyczy każdego projektu, który ubiega się o wsparcie finansowe w ramach POPC. Następuje ona po złożeniu przez wnioskodawcę do IP POPC wniosku o dofinansowanie w ramach POPC. W tym celu bada

się czy wydatki kwalifikowalne danego projektu wyrażone w EUR przekraczają próg dużego projektu, określony w art. 100 rozporządzenia ogólnego.

- 3) Aby dokonać konwersji walutowej PLN/EUR należy posłużyć się średnią arytmetyczną kursów średnioważonych walut obcych w złotych (miesięcznych) Narodowego Banku Polskiego, z ostatnich kolejno następujących po sobie sześciu miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o dofinansowanie (kursy te publikowane są w mediach elektronicznych pod adresem: http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html).
- 4) Określony w ten sposób kurs wymiany zostaje dla danego projektu „zamrożony” (tj. jest stały do zakończenia realizacji i ostatecznego rozliczenia projektu w ramach POPC) i jest wykorzystywany w następujących trzech obszarach:
 - a) identyfikacji dużego projektu, tj. określeniu, czy dany projekt ma status projektu dużego, czy tego statusu nie posiada;
 - b) wypełnieniu formularza wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego do dużego projektu w celu przekazania do oceny dokonywanej przez KE;
 - c) przeliczeniu wartości finansowych zawartych w decyzji KE potwierdzającej przyznanie dofinansowania w ramach POPC dla dużego projektu na potrzeby umowy o dofinansowanie.
- 5) W przypadku przekroczenia wartości 50 mln EUR wydatków kwalifikowalnych projektu w trakcie jego realizacji, wydatki przekraczające powyższy limit uznaje się za niekwalifikowalne.

3.11 Podmiot dokonujący wydatków kwalifikowalnych

- 1) Podmiotem ponoszącym wydatki kwalifikowalne jest beneficjent, określony w rozdziale 1 pkt 1 *Katalogu*, z zastrzeżeniem pkt 2 w podrozdziale 3.3 .
- 2) Beneficjent może realizować projekt w partnerstwie na warunkach określonych w art. 33 ustawy wdrożeniowej. Umowa o partnerstwie, stanowiąca załącznik do wniosku o dofinansowanie, powinna wskazywać czy partner lub partnerzy są jednocześnie upoważnieni do ponoszenia wydatków w projekcie.
- 3) Uznanie za kwalifikowalne wydatków poniesionych przez podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków jest warunkowane podpisaniem umowy lub porozumienia pomiędzy beneficjentem a podmiotem upoważnionym z poszanowaniem obowiązujących przepisów. Dokument ten stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie.

- 4) Porozumienie lub umowa zawarta pomiędzy beneficjentem, jako stroną umowy o dofinansowanie, a podmiotem upoważnionym powinna zawierać zapisy dotyczące wzajemnych praw i obowiązków stron gwarantujące wypełnienie przez beneficjenta zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.
- 5) Niezależnie od tego, czy beneficjent upoważni inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, beneficjent, jako strona umowy o dofinansowanie:
 - a) zawsze pozostaje odpowiedzialny za prawidłowość rzeczowej i finansowej realizacji tego projektu i odpowiada przed instytucją, z którą podpisał umowę o dofinansowanie, za prawidłowość całości wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w ramach projektu,
 - b) zawsze pozostaje odpowiedzialny za zapewnienie trwałości projektu, zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego,
 - c) zawsze pozostaje jedynym podmiotem właściwym do kontaktów z instytucjami w systemie realizacji POPC, do przedstawiania wniosków o płatność oraz do otrzymywania dofinansowania ze środków przeznaczonych na realizację POPC.
- 6) Do wszystkich wydatków kwalifikowalnych mają zastosowanie te same wymogi dotyczące ich ponoszenia, dokumentowania, sporządzania wniosków o płatność itp., bez względu na to czy wydatek został poniesiony przez beneficjenta, partnera czy przez inny podmiot przewidziany w systemie realizacji danego działania.

3.12 Podmiot na rzecz którego ponoszone są wydatki kwalifikowalne

- 1) Co do zasady, wydatki kwalifikowalne ponoszone są na rzecz podmiotu (wykonawcy) będącego stroną umowy lub wskazanego w umowie dostawy, umowie o roboty budowlane lub umowie o świadczenie usług zawartej z beneficjentem (zamawiającym).
- 2) Na podstawie umowy, o której mowa w pkt 1 beneficjent dokonuje płatności na rzecz wykonawcy.
- 3) Mając na uwadze art. 143c ustawy Pzp, za kwalifikowalne mogą zostać uznane wydatki poniesione na rzecz podmiotu innego niż wskazany w punkcie 1. Zgodnie z art. 143c ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się

od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.

- 4) Wydatki kwalifikowalne stanowią wówczas wyłącznie wynagrodzenie dotyczące należności powstałych:
 - po zaakceptowaniu przez beneficjenta umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub,
 - po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi – bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
- 5) W przypadku, gdy beneficjent dokonuje płatności bezpośrednio na rzecz podwykonawcy, wydatki dokonane w tym trybie mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostały dokonane z zachowaniem pozostałych obowiązujących zasad i warunków dotyczących kwalifikowalności wydatków, w tym z zachowaniem zakazu podwójnego finansowania.
- 6) Postanowienia, o których mowa w pkt 3-5 stosuje się odpowiednio do wydatków ponoszonych przez podmioty zobowiązane do stosowania zasady konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 *Wytycznych*.
- 7) W przypadku zajęcia płatności na rzecz wykonawcy przez komornika wydatek poniesiony na rachunek bankowy wskazany przez komornika może być kwalifikowalny, jeżeli został poniesiony zgodnie z pozostałymi warunkami dotyczącymi kwalifikowania wydatków.
- 8) W przypadku dokonania przez wykonawcę cesji wierzytelności na rzecz innego podmiotu, wydatki poniesione przez zamawiającego na rachunek bankowy cesjonariusza mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli zostaną poniesione zgodnie z pozostałymi wymogami dotyczącymi kwalifikowania wydatków oraz pod warunkiem dokonania cesji zgodnie z prawem.

3.13 Zasady kwalifikowalności wydatków w ramach instrumentów finansowych

- 1) Warunki i zasady kwalifikowania wydatków w ramach instrumentów finansowych określają zapisy podrozdziału 6.18 *Wytycznych*.
- 2) Ramy czasowe ponoszenia wydatków w przypadku instrumentów finansowych zostały określone w sekcji 6.1.2 *Wytycznych*.

4. Rozdział – Oś priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu – szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR

4.1 **Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1** **„Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do** **szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla** **naboru nr POPC.01.01.00-IP.01-00-001/15**

4.1.1 **Wydatki kwalifikowalne**

Wydatki kwalifikowalne określone zostały w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1466), dalej jako „rozporządzenie pomocowe dla I osi”. Niniejszy Katalog powtarza główne kategorie wydatków wskazane w rozporządzeniu, określając jednocześnie szczegółowe zasady ich kwalifikowania z uwzględnieniem odpowiednich limitów i wyłączeń.

Tabela 1. Klasyfikacja wydatków w osi I POPC.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 52 ust. 2 lit. a), b) i d) GBER oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla osi I jako:	Wydatki kwalifikujące się do wsparcia jako pomoc <i>de minimis</i> udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla I osi jako:
1) koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej ¹⁴ , w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów infrastruktury szerokopasmowej;	1) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń;

¹⁴ Pasywną infrastrukturą szerokopasmową zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu (dalej: GBER) jest sieć szerokopasmowa bez żadnego aktywnego elementu. Zazwyczaj obejmuje ona infrastrukturę techniczną, kanały, światłowody ciemne oraz szafki uliczne. Wg GBER „kanały” oznaczają podziemne rury lub kanały kablowe, przez które biegną (światłowodowe, miedziane lub koncentryczne) przewody sieci szerokopasmowej.

Na gruncie polskich przepisów przez pojęcie pasywnej infrastruktury szerokopasmowej należy więc rozumieć w szczególności określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie:

- telekomunikacyjne obiekty budowlane tj. linię kablową podziemną, linię kablową nadziemną, kanalizację kablową, kontenery telekomunikacyjne, szafy kablowe oraz wolno stojące konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, w tym wolno stojące maszty antenowe i wolno stojące wieże antenowe,
- podbudowę nadziemną wykorzystywaną do realizacji linii kablowych nadziemnych.

<p>2) koszty przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych, z wyłączeniem kosztów przygotowania dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane;</p>	<p>2) obsługa instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie, określonych w umowie o dofinansowanie;</p>
<p>3) koszty nabycia prawa do dysponowania nieruchomością związaną z realizacją projektu;</p>	<p>3) przygotowanie projektu w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o udzielenie wsparcia, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, do wysokości 20 tysięcy złotych; wsparcie nie obejmuje wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku;</p>
<p>4) koszty dostawy, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA;</p>	<p>4) przygotowanie dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane.</p>
<p>5) koszty najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych;</p>	
<p>6) koszty inwestycyjne budowy sieci NGA, w tym związane z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA;</p>	
<p>7) koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych.</p>	

W ramach powyższych kategorii wydatków stosuje się następujące ogólne zasady:

- 1) wszystkie wskazane w niniejszym rozdziale wydatki muszą być ponoszone zgodnie z *Rozporządzeniem pomocowym dla I osi*, niniejszym *Katalogiem*, *Wytycznymi* oraz umową o dofinansowanie pod rygorem uznania ich za niekwalifikowane. Wydatki te muszą być bezpośrednio związane z realizacją projektu;
- 2) wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki poniesione w okresie określonym w rozporządzeniu pomocowym dla I osi;
- 3) wszystkie wydatki powinny być przypisane do odpowiednich kategorii określonych w niniejszym rozdziale;
- 4) cenę nabycia wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, kwalifikujących się do objęcia wsparciem ustala się zgodnie z właściwymi przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2016 r., poz. 1047);
- 5) wydatki na środki trwałe ponoszone są w ramach kategorii wydatków określonych w niniejszym rozdziale;
- 6) w ramach wydatków dotyczących nowych środków trwałych uznaje się je za kwalifikowalne, o ile środki te są na stałe zainstalowane w ramach projektu, a środki te będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 7) dopuszcza się zakup używanych środków trwałych, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.3 pkt 4 lit. e;
- 8) kwalifikowalne są wydatki w związku z zastosowaniem leasingu i innych technik finansowania nie powodujących natychmiastowego przeniesienia prawa własności;
- 9) nie dopuszcza się stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków.

4.1.2 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową

Za kwalifikowalne uznaje się następujące wydatki poniesione na pokrycie:

- 1) kosztów inwestycyjnych budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw¹⁵ i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym w szczególności:

¹⁵ należy przez to rozumieć nabywanie rzeczy, praw oraz innych dóbr, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu.

- a) usługi związane z nadzorem technicznym realizacji inwestycji w zakresie niezbędnym dla realizacji inwestycji, w tym związanych z nadzorem nad robotami budowlanymi i nadzorem autorskim nad robotami budowlanymi przez projektanta, a także nadzorem inwestorskim pod warunkiem pełnienia tych funkcji przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie;
- b) roboty budowlane – w rozumieniu ustawy *Prawo budowlane*;
- c) materiały budowlane;
- d) dostawa i instalacja niezbędnych do realizacji projektu elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, takich jak m.in.: elementy instalacyjne, złącza, elementy kanalizacji kablowej, studnie, rury, mikrorury, złączki, mufy, kable telekomunikacyjne (wraz z niezbędnymi do pozostawienia w punktach zakończenia sieci zapasami), splitterzy, taśmy ostrzegawcze, znaczniki elektromagnetyczne, szafy i kontenery telekomunikacyjne, słupy, maszty i wieże radiowe, a także elementy pasywne niezbędne do ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;
- e) koszty niezbędne do spełnienia minimalnych wymagań określonych w dokumencie „Wymagania dla sieci NGA-POPC” stanowiących załącznik do dokumentacji konkursowej, w zakresie w jakim dotyczą one specyfikacji technicznej części pasywnej infrastruktury i sieci, w tym minimalnej nadmiarowości, tj. m.in. wydatki na realizację dodatkowych otworów kanalizacji kablowej, włókien lub kabli itp.;

Wydatki poniesione na pokrycie tych kosztów są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Niezbędnym warunkiem kwalifikowalności tych elementów w ramach niniejszej kategorii jest, aby nie zawierały żadnych aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych.

W ramach niniejszej kategorii możliwe jest ponoszenie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci szkieletowej i dystrybucyjnej¹⁶.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem

¹⁶ Sieć szkieletowa i dystrybucyjna definiowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych tj.:

- szkieletowa sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to najwyższą warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, agregującą ruch sieciowy z niższych warstw sieci;
- dystrybucyjna sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, łączącą węzły szkieletowej sieci telekomunikacyjnej z agregującymi ruch od użytkowników końcowych węzłami dostępowej sieci telekomunikacyjnej.

wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze. Aktywne elementy sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są niekwalifikowalne zgodnie z katalogiem wydatków niekwalifikowalnych.

2) kosztów przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych.

W szczególności są to wydatki niezbędne do poniesienia na etapie przygotowania do realizacji infrastruktury i sieci w terenie, w szczególności dotyczące takich elementów jak:

- a) dokumentacja techniczna projektu, w tym projektowanie infrastruktury i sieci;
- b) pozyskanie i przygotowanie map lub szkiców sytuujących projekt, w tym dotyczące zamówienia usług w zakresie obsługi geodezyjnej;
- c) przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosków o wydanie wymaganych przepisami prawa decyzji, zgód i zezwoleń administracyjnych albo dokonania zgłoszenia budowy lub robót budowlanych;
- d) dokumentacja budowlana art. 3 pkt 13 ustawy *Prawo budowlane*, z wyjątkiem związanych z jej prowadzeniem opłat o charakterze publicznoprawnym;
- e) przygotowanie innej dokumentacji w zakresie, w jakim jest to wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3) kosztów nabycia prawa dysponowania nieruchomością związanych z realizacją projektu, w tym w szczególności:

- a) kategorie wydatków w zakresie określonym w *Wytycznych*;
- b) opłaty dla właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości lub zarządcy nieruchomości w zakresie w jakim wynikają z art. 30 ust. 3b pkt 1) i art. 33 megaustawy

W ramach niniejszej kategorii stosowane są limity określone w *Wytycznych*.

W przypadkach, gdy nabycie nieruchomości stanowi wydatek kwalifikowalny, kwalifikowalne są również wydatki poniesione w związku ze sporządzeniem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, wynagrodzenia rzeczoznawcy oraz opłaty notarialne.

W przypadku innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, umowa powinna zostać zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu.

Wydatki poniesione w ramach powyższej kategorii są kwalifikowane proporcjonalnie do okresu realizacji projektu co oznacza, że nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się

do okresu trwałości i późniejszych, np. nie jest kwalifikowalny pełny koszt nabycia prawa, ale jego odpowiednia część obliczona proporcjonalnie do okresu realizacji projektu.

Wydatki dotyczące umów lub decyzji w zakresie art. 30 megaustawy są kwalifikowalne odpowiednio do kwalifikowalnego zakresu projektu (np. niekwalifikowalne będą całościowe wydatki dotyczące udostępnienia instalacji wewnątrzbudynkowej lub miejsca w budynku, ale kwalifikowalne będą takie wydatki, jeśli związane są wyłącznie z realizacją punktu styku w budynku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).

- 4) kosztów dostarczenia, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA, w tym w szczególności:
 - a) urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną sieci NGA, tj. m.in.: OLT, CMTS, DSLAM, ONU wyłącznie z portami szerokopasmowymi wyposażone w co najmniej dwa takie porty, multipleksery, wzmacniacze, przełącznice, karty liniowe, urządzenia radiowe);
 - b) usługi związane z konfiguracją urządzeń w sieci telekomunikacyjnej oraz nadzorem technicznym;
 - c) koszty niezbędne do spełnienia minimalnych warunków określonych w „Wymaganiach dla sieci NGA-POPC”, stanowiących załącznik do dokumentacji konkursowej w zakresie sposobu wypełnienia zobowiązania do realizacji sieci POPC spełniającej co najmniej minimalne warunki techniczne określone w pkt 1 tego dokumentu (np. wydatki na porty optyczne dla połączenia z innymi urządzeniami aktywnymi).

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

- 5) kosztów najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych, w tym m.in.:
 - a) z tytułu współkorzystania lub dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 17 megaustawy;
 - b) z tytułu korzystania z urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej o którym mowa w art. 35 megaustawy;

- c) z tytułu udostępnienia kanałów technologicznych, o których mowa w art. 39 ust. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 1440);
- d) z tytułu uzyskania dostępu o którym mowa w art. 139 *Prawa telekomunikacyjnego*.

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

W przypadku najmu, dzierżawy, IRU i innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, koszt jest kwalifikowany pod warunkiem, że umowa została zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu i nie krótszy niż minimalny okres świadczenia hurtowego dostępu określony rozporządzeniem pomocowym dla I osi.

Wydatki wynikające z umów lub decyzji w ramach niniejszej kategorii, są kwalifikowalne proporcjonalnie do okresu realizacji projektu, tj. nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się do okresu trwałości i późniejszych.

IRU jest kwalifikowalne do wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Całkowite wydatki kwalifikowalne w ramach tej kategorii wydatków nie mogą przekroczyć 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

- 6) kosztów inwestycyjnych budowy sieci NGA, w tym związanych z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA, w tym w szczególności:
 - a) urządzenia niezbędne dla funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, tj. urządzenia służące do zasilania, wentylacji, klimatyzacji, urządzenia alarmowe służące zabezpieczeniu przed kradzieżą, wandalizmem i włamaniami, urządzenia niezbędne do zapewnienia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;
 - b) koszty przyłączenia do sieci elektroenergetycznej lub innej formy zapewnienia zasilania w energię elektryczną.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

- 7) kosztów nabycia wartości niematerialnych i prawnych:
 - a) wraz z kosztem instalacji (wdrożenia), do łącznej wysokości 5% wartości kosztów kwalifikowanych projektu;
 - b) amortyzacja wartości niematerialnych z zachowaniem zasad ogólnych dotyczących amortyzacji danego rodzaju wartości niematerialnych w zakresie i w czasie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu.

Wydatki te są kwalifikowalne z uwzględnieniem przyjętych założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

4.1.3 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy *de minimis*

Do wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach pomocy *de minimis* udzielanej na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 zalicza się wydatki na:

- 1) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń, w tym m.in.:
 - a) opłaty związane z zajęciem pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym,
 - b) opłaty związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę- wydatki te są niekwalifikowalne, jeśli stanowią karę za naruszenie obowiązujących przepisów prawa;
- 2) dokumentację powykonawczą w rozumieniu – *Prawo budowlane*;
- 3) obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o udzielenie wsparcia¹⁷, określonych w umowie o udzielenie wsparcia;
- 4) wydatki związane z przygotowaniem projektu w zakresie w jakim są niezbędne do złożenia wniosku o dofinansowanie, do kwoty nieprzekraczającej 20 tys. zł oraz poniesione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia tego wniosku, dotyczące:
 - a) dokumentacji projektowej
 - b) dokumentacji technicznej,
 - c) studium wykonalności lub innego dokumentu określonego w dokumentacji konkursowej w zależności od tego jaki dokument jest wymagany,
 - d) map lub szkiców sytuujących projekt,- z wyjątkiem wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku o dofinansowanie.

4.1.4 Wydatki niekwalifikowalne

Za niekwalifikowalne uznaje się wydatki określone w ramach poniższych kategorii:

- 1) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci umieszczanych lub instalowanych w budynkach, z wyjątkiem wydatków na urządzenia aktywne umieszczonych w pomieszczeniu budynku wielorodzinnego, o którym mowa § 192f ust. 1

¹⁷ Umowa o udzielenie wsparcia – oznacza umowę o dofinansowanie projektu

pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W szczególności dotyczy to wydatków ponoszonych na wszelkie formy nabycia, wytworzenia, zakupu, dzierżawy, najmu lub instalacji urządzeń abonenckich. Urządzeniem abonenckim są w tym rozumieniu urządzenia telekomunikacyjne (a także telekomunikacyjne urządzenia końcowe), w tym np. aktywne elementy stanowiące zakończenie sieci, modemy i routery wyposażone np. w porty, złącza, bramki VoIP czy interfejsy bezprzewodowe, stanowiące dla użytkownika końcowego bezpośredni punkt służący do podłączenia wykorzystywanych w jego lokalizacji urządzeń (rozumianych jako komputery osobiste, laptopy, tablety, smartphone i inne tego typu) takie jak np. ONT, modemy xDSL, DOCSIS oraz stosowane w sieciach bezprzewodowych, niezależnie czy przedmiotowe urządzenie abonenckie zostanie zlokalizowane w lokalu potencjalnego użytkownika końcowego czy poza nim. Wszelkie wydatki dotyczące różnego rodzaju urządzeń elektronicznych służących bezpośrednio użytkownikom końcowym, tj. laptopy, komputery osobiste, telefony, smartfony, tablety itp.

2) Dla projektów realizowanych w obszarze zabudowy:

- a) jednorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację odcinka linii kablowych i ich duktów od granicy działki ewidencyjnej, na której usytuowany jest budynek, w którym znajduje się zakończenie tego odcinka, aż do zakończenia sieci,
- b) wielorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji odcinka linii kablowych i ich duktów wewnątrz budynku wielorodzinnego, w tym odcinka linii kablowych i ich duktów instalacji wewnątrz mieszkań. Dotyczy to odcinka linii kablowych i ich duktów od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio również do budynków istniejących) do zakończenia sieci,
- c) wielorodzinnej typu szeregowego, stosuje się odpowiednio zasady dla zabudowy jednorodzinnej, przy czym uznaje się, że każdy wydzielony lokal mieszkalny może być traktowany jak odrębny dom jednorodzinny.

W przypadku mieszanego typu zabudowy danego obszaru, powyższe zasady stosuje się odpowiednio dla danego typu budynku jednorodzinnego, wielorodzinnego lub wielorodzinnego szeregowego.

W przypadku realizacji projektu w technologii bezprzewodowej za niekwalifikowalne uznaje się wydatki dotyczące elementów infrastruktury i sieci telekomunikacyjnej instalowane w budynku stanowiącej lokalizację potencjalnego użytkownika końcowego.

W zakresie wydatków ponoszonych na realizację sieci do budynków użyteczności publicznej (w zakresie i na zasadach określonych w dokumentacji konkursowej) za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji wewnątrz budynku. Dotyczy to odcinka od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio, również do budynków istniejących) do zakończenia instalacji w poszczególnych lokalach użytkowych.

- 3) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych instalowanych w telekomunikacyjnej sieci szkieletowej i dystrybucyjnej.
- 4) Wszelkie wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi w ramach projektów w I osi priorytetowej POPC. Beneficjent jest jednak zobowiązany do stosowania obowiązków określonych w punkcie 2.2. załącznika XII do Rozporządzenia Rady nr 1303/2013.
- 5) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie wykraczającym poza minimalne wymagania określone w „Wymaganiach dla sieci NGA - POPC” stanowiących załączniki do dokumentacji konkursowej.
- 6) Wszelkie wydatki związane ze świadczeniem usług detalicznych i hurtowych, w tym zapewnieniem obsługi klientów, rozliczeń z nimi, przedstawienia ofert i cenników.
- 7) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie w jakim ich realizacja wynika z zobowiązań lub obowiązków nałożonych przez podmioty publiczne (innych niż wynikające z realizacji umowy o dofinansowanie) w szczególności obowiązki lub zobowiązania, o których mowa w art. 43a oraz art. 115 ust. 1 pkt 9 *Prawa telekomunikacyjnego*.
- 8) Koszty pośrednie.
- 9) Wkład niepieniężny
- 10) Inne wydatki niewymienione w katalogu wydatków kwalifikowalnych.

4.1.5 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej

- 1) Wszystkie projekty w ramach I osi priorytetowej POPC podlegają zasadom pomocy publicznej określonych w przepisach rozdziału I i art. 52 GBER oraz opracowanego na ich podstawie rozporządzenia pomocowego dla I osi.
- 2) Wydatki mogą jednocześnie podlegać zasadom pomocy *de minimis* określonej w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 w odniesieniu do wskazanych w *Katalogu wydatków*.
- 3) Wszystkie główne kategorie wydatków określone w niniejszym rozdziale, odzwierciedlają wprost kategorie wydatków przewidziane w rozporządzeniu pomocowym dla I osi oraz je uszczegóławiają, nie przewidując nowych kategorii wydatków.

4.2 Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla naborów nr POPC.01.01.00-IP.01-00-002/16

4.2.1 Wydatki kwalifikowalne

Wydatki kwalifikowalne określone zostały w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Dz.

U. z 2015 r. poz. 1466, ze zm.), dalej jako „rozporządzenie pomocowe dla I osi”. Niniejsze wytyczne powtarzają główne kategorie wydatków wskazane w rozporządzeniu, określając jednocześnie szczegółowe zasady ich kwalifikowania z uwzględnieniem odpowiednich limitów i wyłączeń.

Tabela 1. Klasyfikacja wydatków w osi I POPC.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 52 ust. 2 lit. a), b) i d) GBER oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla osi I jako:	Wydatki kwalifikujące się do wsparcia jako pomoc <i>de minimis</i> udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla I osi jako:
1) koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej ¹⁸ , w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów infrastruktury szerokopasmowej;	2) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń;
3) koszty przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych, z wyłączeniem kosztów przygotowania dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane;	2) obsługa instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie, określonych w umowie o dofinansowanie;
3) koszty nabycia prawa do dysponowania nieruchomością związaną z realizacją projektu;	3) przygotowanie projektu w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o udzielenie wsparcia, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, do wysokości 20 tysięcy złotych; wsparcie nie obejmuje wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku;

¹⁸ Pasywną infrastrukturą szerokopasmową zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznając niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu (dalej: GBER) jest sieć szerokopasmowa bez żadnego aktywnego elementu. Zazwyczaj obejmuje ona infrastrukturę techniczną, kanały, światłowody ciemne oraz szafki uliczne. Wg GBER „kanały” oznaczają podziemne rury lub kanały kablowe, przez które biegną (światłowodowe, miedziane lub koncentryczne) przewody sieci szerokopasmowej.

Na gruncie polskich przepisów przez pojęcie pasywnej infrastruktury szerokopasmowej należy więc rozumieć w szczególności określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie:

- telekomunikacyjne obiekty budowlane tj. linię kablową podziemną, linię kablową nadziemną, kanalizację kablową, kontenery telekomunikacyjne, szafy kablowe oraz wolno stojące konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, w tym wolno stojące maszty antenowe i wolno stojące wieże antenowe,
- podbudowę nadziemną wykorzystywaną do realizacji linii kablowych nadziemnych.

4) koszty dostawy, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA;	4) przygotowanie dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane.
5) koszty najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych;	
6) koszty inwestycyjne budowy sieci NGA, w tym związane z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA;	
7) koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych.	

W ramach powyższych kategorii wydatków stosuje się następujące ogólne zasady:

- 1) wszystkie wskazane w niniejszym rozdziale wydatki muszą być ponoszone zgodnie z Rozporządzeniem pomocowym dla I osi, niniejszym *Katalogiem*, *Wytycznymi* oraz umową o dofinansowanie pod rygorem uznania ich za niekwalifikowane. Wydatki te muszą być bezpośrednio związane z realizacją projektu;
- 2) wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki poniesione w okresie określonym w rozporządzeniu pomocowym dla I osi;
- 3) wszystkie wydatki powinny być przypisane do odpowiednich kategorii określonych w niniejszym rozdziale;
- 4) cenę nabycia wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, kwalifikujących się do objęcia wsparciem ustala się zgodnie z właściwymi przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2016 r., poz. 1047);
- 5) wydatki na środki trwałe ponoszone są w ramach kategorii wydatków określonych w niniejszym rozdziale;
- 6) w ramach wydatków dotyczących nowych środków trwałych uznaje się je za kwalifikowalne, o ile środki te są na stałe zainstalowane w ramach projektu, a środki te będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 7) dopuszcza się zakup używanych środków trwałych, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.3 pkt 4 lit. e;
- 8) kwalifikowalne są wydatki w związku z zastosowaniem leasingu i innych technik finansowania nie powodujących natychmiastowego przeniesienia prawa własności;
- 9) nie dopuszcza się stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków.

4.2.2 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową

Za kwalifikowalne uznaje się następujące wydatki poniesione na pokrycie:

- 1) kosztów inwestycyjnych budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw¹⁹ i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym w szczególności:

¹⁹ należy przez to rozumieć nabywanie rzeczy, praw oraz innych dóbr, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu.

- a) usługi związane z nadzorem technicznym realizacji inwestycji w zakresie niezbędnym dla realizacji inwestycji, w tym związanych z nadzorem nad robotami budowlanymi i nadzorem autorskim nad robotami budowlanymi przez projektanta, a także nadzorem inwestorskim pod warunkiem pełnienia tych funkcji przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie;
- b) roboty budowlane – w rozumieniu ustawy *Prawo budowlane*;
- c) materiały budowlane;
- d) dostawa i instalacja niezbędnych do realizacji projektu elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, takich jak m.in.: elementy instalacyjne, złącza, elementy kanalizacji kablowej, studnie, rury, mikrorury, złączki, mufy, kable telekomunikacyjne (wraz z niezbędnymi do pozostawienia w punktach zakończenia sieci zapasami), splitterzy, taśmy ostrzegawcze, znaczniki elektromagnetyczne, szafy i kontenery telekomunikacyjne, słupy, maszty i wieże radiowe, a także elementy pasywne niezbędne do ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;
- e) koszty niezbędne do spełnienia wymagań technicznych określonych w ramach dokumentacji konkursowej, w zakresie w jakim dotyczą one specyfikacji technicznej części pasywnej infrastruktury i sieci, w tym minimalnej nadmiarowości, tj. m.in. wydatki na realizację dodatkowych otworów kanalizacji kablowej, włókien lub kabli itp.;

Wydatki poniesione na pokrycie tych kosztów są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Niezbędnym warunkiem kwalifikowalności tych elementów w ramach niniejszej kategorii jest, aby nie zawierały żadnych aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych.

W ramach niniejszej kategorii możliwe jest ponoszenie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci szkieletowej i dystrybucyjnej²⁰.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione

²⁰ Sieć szkieletowa i dystrybucyjna definiowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych tj.:

- szkieletowa sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to najwyższą warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, agregującą ruch sieciowy z niższych warstw sieci;
- dystrybucyjna sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, łączącą węzły szkieletowej sieci telekomunikacyjnej z agregującymi ruch od użytkowników końcowych węzłami dostępowej sieci telekomunikacyjnej.

skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze. Aktywne elementy sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są niekwalifikowalne zgodnie z katalogiem wydatków niekwalifikowalnych.

2) kosztów przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych.

W szczególności są to wydatki niezbędne do poniesienia na etapie przygotowania do realizacji infrastruktury i sieci w terenie, w szczególności dotyczące takich elementów jak:

- a) dokumentacja techniczna projektu, w tym projektowanie infrastruktury i sieci;
- b) pozyskanie i przygotowanie map lub szkiców sytuujących projekt, w tym dotyczące zamówienia usług w zakresie obsługi geodezyjnej;
- c) przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosków o wydanie wymaganych przepisami prawa decyzji, zgód i zezwoleń administracyjnych albo dokonania zgłoszenia budowy lub robót budowlanych;
- d) dokumentacja budowlana art. 3 pkt 13 ustawy *Prawo budowlane*, z wyjątkiem związanych z jej prowadzeniem opłat o charakterze publicznoprawnym;
- e) przygotowanie innej dokumentacji w zakresie, w jakim jest to wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3) kosztów nabycia prawa dysponowania nieruchomością związanych z realizacją projektu, w tym w szczególności:

- a) kategorie wydatków w zakresie określonym w *Wytycznych*;
- b) opłaty dla właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości lub zarządcy nieruchomości w zakresie w jakim wynikają z art. 30 ust. 3b pkt 1) i art. 33 megaustawy

W ramach niniejszej kategorii stosowane są limity określone w *Wytycznych*.

W przypadkach, gdy nabycie nieruchomości stanowi wydatek kwalifikowalny, kwalifikowalne są również wydatki poniesione w związku ze sporządzeniem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, wynagrodzenia rzeczoznawcy oraz opłaty notarialne.

W przypadku innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, umowa powinna zostać zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu.

Wydatki poniesione w ramach powyższej kategorii są kwalifikowane proporcjonalnie do okresu realizacji projektu co oznacza, że nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się do okresu trwałości i późniejszych, np. nie jest kwalifikowalny pełny koszt nabycia prawa, ale jego odpowiednia część obliczona proporcjonalnie do okresu realizacji projektu.

Wydatki dotyczące umów lub decyzji w zakresie art. 30 megaustawy są kwalifikowalne odpowiednio do kwalifikowalnego zakresu projektu (np. niekwalifikowalne będą całościowe wydatki dotyczące udostępnienia instalacji wewnątrzbudynkowej lub miejsca w budynku, ale kwalifikowalne będą takie wydatki, jeśli związane są wyłącznie z realizacją punktu styku w budynku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).

- 4) kosztów dostarczenia, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA, w tym w szczególności:
 - a) urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną sieci NGA, tj. m.in.: OLT, CMTS, DSLAM, ONU wyłącznie z portami szerokopasmowymi wyposażone w co najmniej dwa takie porty, multipleksery, wzmacniacze, przełącznice, karty liniowe, urządzenia radiowe);
 - b) usługi związane z konfiguracją urządzeń w sieci telekomunikacyjnej oraz nadzorem technicznym;
 - c) koszty niezbędne do spełnienia minimalnych warunków określonych w „Wymaganiach dla sieci NGA-POPC”, stanowiących załącznik do dokumentacji konkursowej w zakresie sposobu wypełnienia zobowiązania do realizacji sieci POPC spełniającej co najmniej minimalne warunki techniczne określone w pkt 1 tego dokumentu (np. wydatki na porty optyczne dla połączenia z innymi urządzeniami aktywnymi).

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

- 5) kosztów najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych, w tym m.in.:
 - a) z tytułu współkorzystania lub dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 17 megaustawy;
 - b) z tytułu korzystania z urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej o którym mowa w art. 35 megaustawy;
 - c) z tytułu udostępnienia kanałów technologicznych, o których mowa w art. 39 ust. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. 2016 r. poz. 1440);

d) z tytułu uzyskania dostępu o którym mowa w art. 139 ustawy *Prawo telekomunikacyjne*.

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

W przypadku najmu, dzierżawy, IRU i innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, koszt jest kwalifikowany pod warunkiem, że umowa została zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu i nie krótszy niż minimalny okres świadczenia hurtowego dostępu określony rozporządzeniem pomocowym dla I osi.

Wydatki wynikające z umów lub decyzji w ramach niniejszej kategorii, są kwalifikowalne proporcjonalnie do okresu realizacji projektu, tj. nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się do okresu trwałości i późniejszych.

IRU jest kwalifikowalne do wysokości 5% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Całkowite wydatki kwalifikowalne w ramach tej kategorii wydatków nie mogą przekroczyć 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

6) kosztów inwestycyjnych budowy sieci NGA, w tym związanych z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA, w tym w szczególności:

a) urządzenia niezbędne dla funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, tj. urządzenia służące do zasilania, wentylacji, klimatyzacji, urządzenia alarmowe służące zabezpieczeniu przed kradzieżą, wandalizmem i włamaniami, urządzenia niezbędne do zapewnienia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;

b) koszty przyłączenia do sieci elektroenergetycznej lub innej formy zapewnienia zasilania w energię elektryczną.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

7) kosztów nabycia wartości niematerialnych i prawnych:

a) wraz z kosztem instalacji (wdrożenia), do łącznej wysokości 5% wartości kosztów kwalifikowanych projektu;

b) amortyzacja wartości niematerialnych z zachowaniem zasad ogólnych dotyczących amortyzacji danego rodzaju wartości niematerialnych w zakresie i w czasie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu.

Wydatki te są kwalifikowalne z uwzględnieniem przyjętych założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

4.2.3 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy *de minimis*

Do wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach pomocy *de minimis* udzielanej na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 zalicza się wydatki na:

- 1) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń, w tym m.in.:
 - a) opłaty związane z zajęciem pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym,
 - b) opłaty związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę,

- wydatki te są niekwalifikowalne, jeśli stanowią karę za naruszenie obowiązujących przepisów prawa;

- 2) dokumentację powykonawczą w rozumieniu - *Prawa budowlanego*;
- 3) obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o udzielenie wsparcia²¹, określonych w umowie o udzielenie wsparcia;
- 4) wydatki związane z przygotowaniem projektu w zakresie w jakim są niezbędne do złożenia wniosku o dofinansowanie, do kwoty nieprzekraczającej 20 tys. zł oraz poniesione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia tego wniosku, dotyczące:
 - a) dokumentacji projektowej
 - b) dokumentacji technicznej,
 - c) studium wykonalności lub innego dokumentu określonego w dokumentacji konkursowej w zależności od tego jaki dokument jest wymagany,
 - d) map lub szkiców sytuujących projekt,

- z wyjątkiem wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku o dofinansowanie.

4.2.4 Wydatki niekwalifikowalne

Za niekwalifikowalne uznaje się wydatki określone w ramach poniższych kategorii:

- 1) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci umieszczanych lub instalowanych w budynkach, z wyjątkiem wydatków na urządzenia aktywne umieszczonych na terenie i w budynkach placówek wchodzących w skład systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. 2016 r., poz. 1943) wskazanych w dokumentacji konkursowej dla obszaru na którym realizowany będzie projekt, lub w pomieszczeniu budynku wielorodzinnego, o

²¹ Umowa o udzielenie wsparcia – oznacza umowę o dofinansowanie projektu

którym mowa § 192f ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W szczególności dotyczy to wydatków ponoszonych na wszelkie formy nabycia, wytworzenia, zakupu, dzierżawy, najmu lub instalacji urządzeń abonenckich. Urządzeniem abonenckim są w tym rozumieniu urządzenia telekomunikacyjne (a także telekomunikacyjne urządzenia końcowe), w tym np. aktywne elementy stanowiące zakończenie sieci, modemy i routery wyposażone np. w porty, złącza, bramki VoIP czy interfejsy bezprzewodowe, stanowiące dla użytkownika końcowego bezpośredni punkt służący do podłączenia wykorzystywanych w jego lokalizacji urządzeń (rozumianych jako komputery osobiste, laptopy, tablety, smartphone i inne tego typu) takie jak np. ONT, modemy xDSL, DOCSIS oraz stosowane w sieciach bezprzewodowych, niezależnie czy przedmiotowe urządzenie abonenckie zostanie zlokalizowane w lokalu potencjalnego użytkownika końcowego czy poza nim. Wszelkie wydatki dotyczące różnego rodzaju urządzeń elektronicznych służących bezpośrednio użytkownikom końcowym, tj. laptopy, komputery osobiste, telefony, smartfony, tablety itp.

- 2) Dla projektów realizowanych w obszarze zabudowy:
 - a) jednorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację odcinka linii kablowych i ich duktów od granicy działki ewidencyjnej, na której usytuowany jest budynek, w którym znajduje się zakończenie tego odcinka, aż do zakończenia sieci,
 - b) wielorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji odcinka linii kablowych i ich duktów wewnątrz budynku wielorodzinnego, w tym odcinka linii kablowych i ich duktów instalacji wewnątrz mieszkań. Dotyczy to odcinka linii kablowych i ich duktów od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio również do budynków istniejących) do zakończenia sieci,
 - c) wielorodzinnej typu szeregowego, stosuje się odpowiednio zasady dla zabudowy jednorodzinnej, przy czym uznaje się, że każdy wydzielony lokal mieszkalny może być traktowany jak odrębny dom jednorodzinny,

W przypadku mieszanego typu zabudowy danego obszaru, powyższe zasady stosuje się odpowiednio dla danego typu budynku jednorodzinnego, wielorodzinnego lub wielorodzinnego szeregowego.

W przypadku realizacji projektu w technologii bezprzewodowej za niekwalifikowalne uznaje się wydatki dotyczące elementów infrastruktury i sieci telekomunikacyjnej instalowane w budynku stanowiącym lokalizację potencjalnego użytkownika końcowego.

W zakresie wydatków ponoszonych na realizację sieci do budynków użyteczności publicznej (w zakresie i na zasadach określonych w dokumentacji konkursowej) za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji wewnątrz budynku za wyjątkiem sytuacji, gdy poniesienie wydatku dotyczy realizacji projektu w budynku placówki wchodzącej w skład systemu oświaty. Dotyczy to odcinka od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio, również do budynków istniejących) do zakończenia instalacji w poszczególnych lokalach użytkowych.

- 3) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych instalowanych w telekomunikacyjnej sieci szkieletowej i dystrybucyjnej.
- 4) Wszelkie wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi w ramach projektów w I osi priorytetowej POPC. Beneficjent jest jednak zobowiązany do stosowania obowiązków określonych w punkcie 2.2. załącznika XII do Rozporządzenia Rady nr 1303/2013.
- 5) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie wykraczającym poza minimalne wymagania określone w „Wymaganiach dla sieci NGA - POPC stanowiących załączniki do dokumentacji konkursowej.
- 6) Wszelkie wydatki związane ze świadczeniem usług detalicznych i hurtowych, w tym zapewnieniem obsługi klientów, rozliczeń z nimi, przedstawienia ofert i cenników.
- 7) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie w jakim ich realizacja wynika z zobowiązań lub obowiązków nałożonych przez podmioty publiczne (innych niż wynikające z realizacji umowy o dofinansowanie) w szczególności obowiązki lub zobowiązania, o których mowa w art. 43a oraz art. 115 ust. 1 pkt 9 ustawy *Prawo telekomunikacyjne*,
- 8) Koszty pośrednie.
- 9) Inne wydatki niewymienione w katalogu wydatków kwalifikowalnych.

4.2.5 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej

- 1) Wszystkie projekty w ramach I osi priorytetowej POPC podlegają zasadom pomocy publicznej określonych w przepisach rozdziału I i art. 52 GBER oraz opracowanego na ich podstawie rozporządzenia pomocowego dla I osi.
- 2) Wydatki mogą jednocześnie podlegać zasadom pomocy de minimis określonej w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 w odniesieniu do wskazanych w *Katalogu wydatków*.
- 3) Wszystkie główne kategorie wydatków określone w niniejszym rozdziale, odzwierciedlają wprost kategorie wydatków przewidziane w rozporządzeniu pomocowym dla I osi oraz je uszczegóławiają, nie przewidując nowych kategorii wydatków.

4.3 Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Działania 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dla naborów nr POPC.01.01.00-IP.01-00-004/17

4.3.1 Wydatki kwalifikowalne

Wydatki kwalifikowalne określone zostały w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1466, ze zm.), dalej jako „rozporządzenie pomocowe dla I osi”. Niniejsze wytyczne powtarzają główne kategorie wydatków wskazane w rozporządzeniu, określając jednocześnie szczegółowe zasady ich kwalifikowania z uwzględnieniem odpowiednich limitów i wyłączeń.

Tabela 1. Klasyfikacja wydatków w osi I POPC.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów, o których mowa w art. 52 ust. 2 lit. a), b) i d) GBER oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla osi I jako:	Wydatki kwalifikujące się do wsparcia jako pomoc <i>de minimis</i> udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 oraz określone w rozporządzeniu pomocowym dla I osi jako:
1) koszty inwestycyjne budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej ²² , w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw i instalacji elementów infrastruktury szerokopasmowej;	1) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń;
2) koszty przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych, z wyłączeniem kosztów przygotowania dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane;	2) obsługa instrumentów zabezpieczających realizację umowy o dofinansowanie, określonych w umowie o dofinansowanie;
3) koszty nabycia prawa do dysponowania nieruchomością związaną z realizacją projektu;	3) przygotowanie projektu w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o udzielenie wsparcia, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, do wysokości 20 tysięcy złotych; wsparcie nie obejmuje wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku;
4) koszty dostawy, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA;	4) przygotowanie dokumentacji powykonawczej w rozumieniu ustawy - Prawo budowlane.

²² Pasywną infrastrukturą szerokopasmową zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu (dalej: GBER) jest sieć szerokopasmowa bez żadnego aktywnego elementu. Zazwyczaj obejmuje ona infrastrukturę techniczną, kanały, światłowody ciemne oraz szafki uliczne. Wg GBER „kanały” oznaczają podziemne rury lub kanały kablowe, przez które biegną (światłowodowe, miedziane lub koncentryczne) przewody sieci szerokopasmowej.

Na gruncie polskich przepisów przez pojęcie pasywnej infrastruktury szerokopasmowej należy więc rozumieć w szczególności określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie:

- telekomunikacyjne obiekty budowlane tj. linię kablową podziemną, linię kablową nadziemną, kanalizację kablową, kontenery telekomunikacyjne, szafy kablowe oraz wolno stojące konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, w tym wolno stojące maszty antenowe i wolno stojące wieże antenowe,
- podbudowę nadziemną wykorzystywaną do realizacji linii kablowych nadziemnych.

5) koszty najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych;	
6) koszty inwestycyjne budowy sieci NGA, w tym związane z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA;	
7) koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych.	

W ramach powyższych kategorii wydatków stosuje się następujące ogólne zasady:

- 1) wszystkie wskazane w niniejszym rozdziale wydatki muszą być ponoszone zgodnie z Rozporządzeniem pomocowym dla I osi, niniejszym *Katalogiem*, *Wytycznymi* oraz umową o dofinansowanie pod rygorem uznania ich za niekwalifikowane. Wydatki te muszą być bezpośrednio związane z realizacją projektu;
- 2) wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki poniesione w okresie określonym w rozporządzeniu pomocowym dla I osi;
- 3) wszystkie wydatki powinny być przypisane do odpowiednich kategorii określonych w niniejszym rozdziale;
- 4) cenę nabycia wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, kwalifikujących się do objęcia wsparciem ustala się zgodnie z właściwymi przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2016 r., poz. 1047);
- 5) wydatki na środki trwałe ponoszone są w ramach kategorii wydatków określonych w niniejszym rozdziale;
- 6) w ramach wydatków dotyczących nowych środków trwałych uznaje się je za kwalifikowalne, o ile środki te są na stałe zainstalowane w ramach projektu, a środki te będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 7) dopuszcza się zakup używanych środków trwałych, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.3 pkt 4 lit. e;
- 8) kwalifikowalne są wydatki w związku z zastosowaniem leasingu i innych technik finansowania nie powodujących natychmiastowego przeniesienia prawa własności;
- 9) nie dopuszcza się stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków.

4.3.2 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy na infrastrukturę szerokopasmową

Za kwalifikowalne uznaje się następujące wydatki poniesione na pokrycie:

- 1) kosztów inwestycyjnych budowy pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym robót i materiałów budowlanych oraz dostaw²³ i instalacji elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, w tym w szczególności:

²³ należy przez to rozumieć nabywanie rzeczy, praw oraz innych dóbr, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu.

- a) usługi związane z nadzorem technicznym realizacji inwestycji w zakresie niezbędnym dla realizacji inwestycji, w tym związanych z nadzorem nad robotami budowlanymi i nadzorem autorskim nad robotami budowlanymi przez projektanta, a także nadzorem inwestorskim pod warunkiem pełnienia tych funkcji przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie;
- b) roboty budowlane – w rozumieniu ustawy *Prawo budowlane*;
- c) materiały budowlane;
- d) dostawa i instalacja niezbędnych do realizacji projektu elementów pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, takich jak m.in.: elementy instalacyjne, złącza, elementy kanalizacji kablowej, studnie, rury, mikrorury, złączki, mufy, kable telekomunikacyjne (wraz z niezbędnymi do pozostawienia w punktach zakończenia sieci zapasami), splitterzy, taśmy ostrzegawcze, znaczniki elektromagnetyczne, szafy i kontenery telekomunikacyjne, słupy, maszty i wieże radiowe, a także elementy pasywne niezbędne do ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;
- e) koszty niezbędne do spełnienia wymagań technicznych określonych w ramach dokumentacji konkursowej, w zakresie w jakim dotyczą one specyfikacji technicznej części pasywnej infrastruktury i sieci, w tym minimalnej nadmiarowości, tj. m.in. wydatki na realizację dodatkowych otworów kanalizacji kablowej, włókien lub kabli itp.;

Wydatki poniesione na pokrycie tych kosztów są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Niezbędnym warunkiem kwalifikowalności tych elementów w ramach niniejszej kategorii jest, aby nie zawierały żadnych aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych.

W ramach niniejszej kategorii możliwe jest ponoszenie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci szkieletowej i dystrybucyjnej²⁴.

Wydatki poniesione na pokrycie kosztów realizacji pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w warstwie sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są kwalifikowalne wyłącznie w zakresie w jakim są niezbędne do realizacji sieci NGA, a także pod warunkiem wykazania, że jest to najbardziej efektywna możliwość realizacji sieci dostępowej i nie jest możliwe lub uzasadnione

²⁴ Sieć szkieletowa i dystrybucyjna definiowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych tj.:

- szkieletowa sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to najwyższą warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, agregującą ruch sieciowy z niższych warstw sieci;
- dystrybucyjna sieć telekomunikacyjna - rozumie się przez to warstwę publicznej sieci telekomunikacyjnej, łączącą węzły szkieletowej sieci telekomunikacyjnej z agregującymi ruch od użytkowników końcowych węzłami dostępowej sieci telekomunikacyjnej.

skorzystanie z istniejącej infrastruktury lub usług hurtowych świadczonych przez innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na danym obszarze. Aktywne elementy sieci dystrybucyjnej i szkieletowej są niekwalifikowalne zgodnie z katalogiem wydatków niekwalifikowalnych.

2) kosztów przygotowania dokumentacji niezbędnej do wykonania robót budowlanych.

W szczególności są to wydatki niezbędne do poniesienia na etapie przygotowania do realizacji infrastruktury i sieci w terenie, w szczególności dotyczące takich elementów jak:

- a) dokumentacja techniczna projektu, w tym projektowanie infrastruktury i sieci;
- b) pozyskanie i przygotowanie map lub szkiców sytuujących projekt, w tym dotyczące zamówienia usług w zakresie obsługi geodezyjnej;
- c) przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosków o wydanie wymaganych przepisami prawa decyzji, zgód i zezwoleń administracyjnych albo dokonania zgłoszenia budowy lub robót budowlanych;
- d) dokumentacja budowlana art. 3 pkt 13 ustawy *Prawo budowlane*, z wyjątkiem związanych z jej prowadzeniem opłat o charakterze publicznoprawnym;
- e) przygotowanie innej dokumentacji w zakresie, w jakim jest to wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3) kosztów nabycia prawa dysponowania nieruchomością związanych z realizacją projektu, w tym w szczególności:

- a) kategorie wydatków w zakresie określonym w *Wytycznych*;
- b) opłaty dla właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości lub zarządcy nieruchomości w zakresie w jakim wynikają z art. 30 ust. 3b pkt 1) i art. 33 megaustawy

W ramach niniejszej kategorii stosowane są limity określone w *Wytycznych*.

W przypadkach, gdy nabycie nieruchomości stanowi wydatek kwalifikowalny, kwalifikowalne są również wydatki poniesione w związku ze sporządzeniem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, wynagrodzenia rzeczoznawcy oraz opłaty notarialne.

W przypadku innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, umowa powinna zostać zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu.

Wydatki poniesione w ramach powyższej kategorii są kwalifikowane proporcjonalnie do okresu realizacji projektu co oznacza, że nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się do okresu trwałości i późniejszych, np. nie jest kwalifikowalny pełny koszt nabycia prawa, ale jego odpowiednia część obliczona proporcjonalnie do okresu realizacji projektu.

Wydatki dotyczące umów lub decyzji w zakresie art. 30 megaustawy są kwalifikowalne odpowiednio do kwalifikowalnego zakresu projektu (np. niekwalifikowalne będą całościowe wydatki dotyczące udostępnienia instalacji wewnątrzbudynkowej lub miejsca w budynku, ale kwalifikowalne będą takie wydatki, jeśli związane są wyłącznie z realizacją punktu styku w budynku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).

- 4) kosztów dostarczenia, instalacji i uruchomienia urządzeń telekomunikacyjnych stanowiących infrastrukturę aktywną sieci NGA, w tym w szczególności:
 - a) urządzenia telekomunikacyjne stanowiące infrastrukturę aktywną sieci NGA, tj. m.in.: OLT, CMTS, DSLAM, ONU wyłącznie z portami szerokopasmowymi wyposażone w co najmniej dwa takie porty, multipleksery, wzmacniacze, przełącznice, karty liniowe, urządzenia radiowe);
 - b) usługi związane z konfiguracją urządzeń w sieci telekomunikacyjnej oraz nadzorem technicznym;
 - c) koszty niezbędne do spełnienia minimalnych warunków określonych w „Wymaganiach dla sieci NGA-POPC”, stanowiących załącznik do dokumentacji konkursowej w zakresie sposobu wypełnienia zobowiązania do realizacji sieci POPC spełniającej co najmniej minimalne warunki techniczne określone w pkt 1 tego dokumentu (np. wydatki na porty optyczne dla połączenia z innymi urządzeniami aktywnymi).

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

- 5) kosztów najmu, dzierżawy lub leasingu pasywnej infrastruktury szerokopasmowej, a także elementów infrastruktury elektroenergetycznej, sanitarnej, wodociągowej oraz kanałów technologicznych, w tym m.in.:
 - a) z tytułu współkorzystania lub dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 17 megaustawy;
 - b) z tytułu korzystania z urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej o którym mowa w art. 35 megaustawy;
 - c) z tytułu udostępnienia kanałów technologicznych, o których mowa w art. 39 ust. 7 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. 2016 r. poz. 1440);

d) z tytułu uzyskania dostępu o którym mowa w art. 139 ustawy *Prawo telekomunikacyjne*.

Koszty te są kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

W przypadku najmu, dzierżawy, IRU i innych, niż własność i dzierżawa wieczysta, tytułów prawnych do nieruchomości, koszt jest kwalifikowany pod warunkiem, że umowa została zawarta na okres nie krótszy niż okres trwałości projektu i nie krótszy niż minimalny okres świadczenia hurtowego dostępu określony rozporządzeniem pomocowym dla I osi.

Wydatki wynikające z umów lub decyzji w ramach niniejszej kategorii, są kwalifikowalne proporcjonalnie do okresu realizacji projektu, tj. nie są kwalifikowalne wydatki odnoszące się do okresu trwałości i późniejszych. Powyższe nie dotyczy wydatków poniesionych w ramach IRU.

IRU jest kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu na zasadach określonych w podsekcji 6.12.3.1 *Wytycznych* oraz niniejszym *Katalogu*.

Całkowite wydatki kwalifikowalne w ramach tej kategorii wydatków nie mogą przekroczyć 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

- 6) kosztów inwestycyjnych budowy sieci NGA, w tym związanych z przebudową i rozbudową podstawowej sieci szerokopasmowej do standardu sieci NGA, w tym w szczególności:
 - a) urządzenia niezbędne dla funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, tj. urządzenia służące do zasilania, wentylacji, klimatyzacji, urządzenia alarmowe służące zabezpieczeniu przed kradzieżą, wandalizmem i włamaniami, urządzenia niezbędne do zapewnienia ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej;
 - b) koszty przyłączenia do sieci elektroenergetycznej lub innej formy zapewnienia zasilania w energię elektryczną.

Wyłączona jest kwalifikowalność urządzeń abonenckich zgodnie z zasadami opisanymi w katalogu kosztów niekwalifikowalnych.

- 7) kosztów nabycia wartości niematerialnych i prawnych:
 - a) wraz z kosztem instalacji (wdrożenia), do łącznej wysokości 5% wartości kosztów kwalifikowanych projektu;
 - b) amortyzacja wartości niematerialnych z zachowaniem zasad ogólnych dotyczących amortyzacji danego rodzaju wartości niematerialnych w zakresie i w czasie, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu.

Wydatki te są kwalifikowalne z uwzględnieniem przyjętych założeń technicznych projektu określonych we wniosku o dofinansowanie.

4.3.3 Kwalifikowalność wydatków w ramach pomocy *de minimis*

Do wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach pomocy *de minimis* udzielanej na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 zalicza się wydatki na:

- 5) opłaty publicznoprawne związane z przygotowaniem i realizacją projektu, w szczególności za wydanie decyzji, zgód, zezwoleń, w tym m.in.:
 - c) opłaty związane z zajęciem pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym,
 - d) opłaty związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę,

- wydatki te są niekwalifikowalne, jeśli stanowią karę za naruszenie obowiązujących przepisów prawa;

- 6) dokumentację powykonawczą w rozumieniu - *Prawa budowlanego*;
- 7) obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o udzielenie wsparcia²⁵, określonych w umowie o udzielenie wsparcia;
- 8) wydatki związane z przygotowaniem projektu w zakresie w jakim są niezbędne do złożenia wniosku o dofinansowanie, do kwoty nieprzekraczającej 20 tys. zł oraz poniesione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia tego wniosku, dotyczące:
 - e) dokumentacji projektowej
 - f) dokumentacji technicznej,
 - g) studium wykonalności lub innego dokumentu określonego w dokumentacji konkursowej w zależności od tego jaki dokument jest wymagany,
 - h) map lub szkiców sytuujących projekt,

- z wyjątkiem wydatków związanych z wypełnieniem formularza wniosku o dofinansowanie.

4.3.4 Wydatki niekwalifikowalne

Za niekwalifikowalne uznaje się wydatki określone w ramach poniższych kategorii:

- 10) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci umieszczanych lub instalowanych w budynkach, z wyjątkiem wydatków na urządzenia aktywne umieszczone na terenie i w budynkach placówek wchodzących w skład systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t.

²⁵ Umowa o udzielenie wsparcia – oznacza umowę o dofinansowanie projektu

Dz. U. 2016 r., poz. 1943) wskazanych w dokumentacji konkursowej dla obszaru na którym realizowany będzie projekt, lub w pomieszczeniu budynku wielorodzinnego, o którym mowa § 192f ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W szczególności dotyczy to wydatków ponoszonych na wszelkie formy nabycia, wytworzenia, zakupu, dzierżawy, najmu lub instalacji urządzeń abonenckich. Urządzeniem abonenckim są w tym rozumieniu urządzenia telekomunikacyjne (a także telekomunikacyjne urządzenia końcowe), w tym np. aktywne elementy stanowiące zakończenie sieci, modemy i routery wyposażone np. w porty, złącza, bramki VoIP czy interfejsy bezprzewodowe, stanowiące dla użytkownika końcowego bezpośredni punkt służący do podłączenia wykorzystywanych w jego lokalizacji urządzeń (rozumianych jako komputery osobiste, laptopy, tablety, smartphone i inne tego typu) takie jak np. ONT, modemy xDSL, DOCSIS oraz stosowane w sieciach bezprzewodowych, niezależnie czy przedmiotowe urządzenie abonenckie zostanie zlokalizowane w lokalu potencjalnego użytkownika końcowego czy poza nim. Wszelkie wydatki dotyczące różnego rodzaju urządzeń elektronicznych służących bezpośrednio użytkownikom końcowym, tj. laptopy, komputery osobiste, telefony, smartfony, tablety itp.

11) Dla projektów realizowanych w obszarze zabudowy:

- d) jednorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację odcinka linii kablowych i ich duktów od granicy działki ewidencyjnej, na której usytuowany jest budynek, w którym znajduje się zakończenie tego odcinka, aż do zakończenia sieci,
- e) wielorodzinnej - za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji odcinka linii kablowych i ich duktów wewnątrz budynku wielorodzinnego, w tym odcinka linii kablowych i ich duktów instalacji wewnątrz mieszkań. Dotyczy to odcinka linii kablowych i ich duktów od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio również do budynków istniejących) do zakończenia sieci,
- f) wielorodzinnej typu szeregowego, stosuje się odpowiednio zasady dla zabudowy jednorodzinnej, przy czym uznaje się, że każdy wydzielony lokal mieszkalny może być traktowany jak odrębny dom jednorodzinny,

W przypadku mieszanego typu zabudowy danego obszaru, powyższe zasady stosuje się odpowiednio dla danego typu budynku jednorodzinny, wielorodzinny lub wielorodzinny szeregowy.

W przypadku realizacji projektu w technologii bezprzewodowej za niekwalifikowalne uznaje się wydatki dotyczące elementów infrastruktury i sieci telekomunikacyjnej instalowane w budynku stanowiącym lokalizację potencjalnego użytkownika końcowego.

W zakresie wydatków ponoszonych na realizację sieci do budynków użyteczności publicznej (w zakresie i na zasadach określonych w dokumentacji konkursowej) za niekwalifikowalne uznaje się wydatki na realizację instalacji wewnątrz budynku za wyjątkiem sytuacji, gdy poniesienie wydatku dotyczy realizacji projektu w budynku placówki wchodzącej w skład systemu oświaty. Dotyczy to odcinka od punktu połączenia instalacji telekomunikacyjnej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku, o którym mowa w § 192f rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Co do zasady rozporządzenie jest stosowane wyłącznie do nowych budynków, jednakże w przypadku projektów współfinansowanych z POPC, wskazana definicja będzie stosowana odpowiednio, również do budynków istniejących) do zakończenia instalacji w poszczególnych lokalach użytkowych.

- 12) Wszelkie wydatki dotyczące aktywnych elementów sieci, w szczególności urządzeń telekomunikacyjnych, w tym urządzeń radiowych instalowanych w telekomunikacyjnej sieci szkieletowej i dystrybucyjnej.
- 13) Wszelkie wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi w ramach projektów w I osi priorytetowej POPC. Beneficjent jest jednak zobowiązany do stosowania obowiązków określonych w punkcie 2.2. załącznika XII do Rozporządzenia Rady nr 1303/2013.
- 14) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie wykraczającym poza minimalne wymagania określone w „Wymaganiach dla sieci NGA - POPC stanowiących załączniki do dokumentacji konkursowej.
- 15) Wszelkie wydatki związane ze świadczeniem usług detalicznych i hurtowych, w tym zapewnieniem obsługi klientów, rozliczeń z nimi, przedstawienia ofert i cenników.
- 16) Wszelkie wydatki dotyczące realizacji infrastruktury i sieci w zakresie w jakim ich realizacja wynika z zobowiązań lub obowiązków nałożonych przez podmioty publiczne (innych niż wynikające z realizacji umowy o dofinansowanie) w szczególności obowiązki lub zobowiązania, o których mowa w art. 43a oraz art. 115 ust. 1 pkt 9 ustawy *Prawo telekomunikacyjne*,

17) Koszty pośrednie.

18) Inne wydatki niewymienione w katalogu wydatków kwalifikowalnych.

4.3.5 Warunki oraz okres kwalifikowania wydatków w projektach podlegających zasadom pomocy publicznej

- 1) Wszystkie projekty w ramach I osi priorytetowej POPC podlegają zasadom pomocy publicznej określonych w przepisach rozdziału I i art. 52 GBER oraz opracowanego na ich podstawie rozporządzenia pomocowego dla I osi.
- 2) Wydatki mogą jednocześnie podlegać zasadom pomocy de minimis określonej w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 w odniesieniu do wskazanych w *Katalogu wydatków*.
- 3) Wszystkie główne kategorie wydatków określone w niniejszym rozdziale, odzwierciedlają wprost kategorie wydatków przewidziane w rozporządzeniu pomocowym dla I osi oraz je uszczegóławiają, nie przewidując nowych kategorii wydatków.

Załącznik nr 1 – Przykładowy wykaz możliwych nieprawidłowości w obszarze zamówień publicznych

- 1) Nieuprawnione stosowanie trybów niekonkurencyjnych lub nieuprawnione stosowanie procedur przyspieszonych powołując się np. na termin zakończenia projektu lub koniec roku budżetowego.
- 2) Niekorzystne zjawisko „uzależnienia się” zamawiającego od pierwotnego wykonawcy systemu lub producenta sprzętu lub oprogramowania gotowego, uniemożliwiający nabycie niezbędnych usług lub dostaw w trybach konkurencyjnych np. brak zapewnienia sobie w pierwotnym przetargu praw autorskich, kodów dostępu.
- 3) Nieuzasadnione udzielanie zamówień publicznych z wolnej ręki związanych z systemami informatycznymi, wynikające z niewłaściwego przygotowania postępowania i udzielania zamówienia publicznego.
- 4) Niedopuszczenie przez zamawiającego zaoferowania produktu równoważnego lub usługi równoważnej, w przypadku opisanego przedmiotu zamówienia publicznego poprzez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę.
- 5) Nieuprawnione dzielenie zamówienia publicznego na części w celu zastosowania mniej restrykcyjnej zasady udzielenia zamówienia w sytuacji, gdy zamawiający wszczyna kilka postępowań, które są tożsame przedmiotowo i czasowo, a zamówienie publiczne może być wykonane przez jednego wykonawcę. Tożsamość czasową należy odnosić nie tylko do roku budżetowego, ale także do całego okresu realizacji projektu.
- 6) Nieuprawnione łączenie zamówień publicznych, które odrębnie udzielane wymagają zastosowania różnych zasad udzielania.
- 7) Nieuzasadnione przedmiotem zamówienia publicznego ograniczenia dotyczące podwykonawstwa, np. wprowadzenie zasady, że określona w sposób procentowy część zamówienia publicznego nie może być zlecona podwykonawcom.
- 8) Wymaganie od wykonawcy posiadania potencjału technicznego już na etapie składania ofert/wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.
- 9) Żądanie, aby wykonawca posiadał doświadczenie w realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych współfinansowanych ze środków UE lub z funduszy krajowych (w sytuacji gdy fakt współfinansowania nie ma wpływu na potwierdzenie umiejętności wykonawcy w zakresie wykonania zamówienia publicznego).
- 10) Żądanie zamawiającego, aby wykonawca posiadał doświadczenie w realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych wykonywanych wyłącznie w Polsce.

- 11) Uwzględnianie przez zamawiającego jedynie doświadczenia zdobytego po uzyskaniu przez wykonawcę stosownych polskich uprawnień budowlanych lub posiadania doświadczenia zdobytego w Polsce.
- 12) Odrzucenie przez zamawiającego oferty zamiast dokonania poprawy oczywistej omyłki pisarskiej/rachunkowej/innej. Za niedopuszczalne uznaje się natomiast uprzednie uzgodnienie z wykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem/jakąkolwiek inną osobą sposobu poprawienia omyłek, które pojawiły się w ofercie, a o których mowa w przepisie art. 87 ust. 2 ustawy Pzp.
- 13) Przekazywanie wybranym wykonawcom określonych informacji dotyczących prowadzonego postępowania, które mogą stawiać ich w uprzywilejowanej pozycji w stosunku do innych wykonawców.
- 14) Wyznaczenie nowego terminu na złożenie wyjaśnień/uzupełnień po upływie pierwotnie wyznaczonego terminu. Zamawiający może rozważyć przedłużenie pierwotnie wyznaczonego terminu w trakcie jego biegu na odpowiednio umotywowany wniosek wykonawcy, mając na względzie potrzebę zachowania zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.
- 15) Uznanie przez zamawiającego ofert, wyjaśnień lub uzupełnień, które wpłynęły do zamawiającego po upływie wyznaczonego terminu lub – w zakresie uzupełnień – także w nieodpowiedniej formie.
- 16) Wszelkie działania mające na celu modyfikację daty lub godziny wpływu korespondencji do zamawiającego w sytuacji, gdy data lub godzina wpływu warunkuje uwzględnienie pisma wykonawcy.

Załącznik nr 2 – Zestawienie regulacji w zakresie zasady uczciwej konkurencji, w odniesieniu do konieczności stosowania przez zamawiającego określonej ścieżki postępowania

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie podrozdziału 6.5 *Wytycznych* i podrozdziału 3.5 niniejszego *Katalogu*.

Wartość zamówienia publicznego	Regulacja w zakresie zasady konkurencyjności		
	Zamawiający zobligowani do stosowania Pzp (zgodnie z art. 3 Pzp)	Zamawiający zobowiązani do przestrzegania zasady konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2 <i>Wytycznych</i>	Zamawiający niezobowiązani do stosowania Pzp lub zasady konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.3 <i>Wytycznych</i>
1	2	3	4
Od 20 tys. zł netto - 50 tys. zł netto włącznie	Rozeznanie rynku przeprowadzane zgodnie z zapisami sekcji 6.5.1 <i>Wytycznych</i>	Rozeznanie rynku przeprowadzane zgodnie z zapisami sekcji 6.5.1 <i>Wytycznych</i>	Rozeznanie rynku przeprowadzane zgodnie z zapisami sekcji 6.5.1 <i>Wytycznych</i>
Powyżej 50 tys. zł netto – do kwoty poniżej progu wynikającego z art. 4 ust 8 Pzp tj. 30 tys. euro netto	Sekcja 6.5.2 <i>Wytycznych</i>	Podrozdział 6.5.2 <i>Wytycznych</i>	Rozeznanie rynku przeprowadzane zgodnie z zapisami sekcji 6.5.1 <i>Wytycznych</i>
Od 30 tys. euro netto włącznie	Pzp	Podrozdział 6.5.2 <i>Wytycznych</i>	Rozeznanie rynku przeprowadzane zgodnie z zapisami sekcji 6.5.1 <i>Wytycznych</i>